

EDUKACYJNY SPRINT

Rozmowa z burmistrzem Wieliczki Arturem Koziołem o jednym z najważniejszych obszarów związanych z edukacją, bazie oświatowej, prowadzonych inwestycjach w tym zakresie oraz perspektywie na kolejne lata, s.6

JEST CEL I DETERMINACJA

Nieprzerwanie od 1990 roku pełni funkcję sołtysa Byszyc, z nieodłączną tęczką pod pachą pieszo przemierza ulice miasta i gminy, skutecznie wspierając mieszkańców w najdrobniejszych sprawach: Adam Dyrda, s.16

DAĆ LUDZIOM ODROBINĘ RADOŚCI

Jest jedną z setek tysięcy uchodźców, którzy uciekli przed bombami. Razem z synkiem mieszka w ośrodku w Grabiu, gdzie pełni rolę koordynatorki jednego z domów – historia Svitlany Semenchuck, s.30

Bezpłatny magazyn kulturalno-informacyjny

nr 5 (114), maj 2023

Puls Wieliczki

ISSN: 2353-3226

**WIELICKI
DZIEŃ INTEGRACJI** s. 28

aktualności / wydarzenia

- 3 Projekt „ZIELONY MILION” rozstrzygnięty
- 4 JUBILEUSZ WSPÓŁPRACY: WIELICZKA - SAINT-ANDRE
- 5 WIECZÓR REGIONALNY W SUŁKOWIE
- 8 NABÓR DO NOWEJ SZKOŁY NR 6 W WIELICZCE
- 8 ROSNĄ MURY NOWEGO PRZEDSZKOLA W WIELICZCE
- 9 RUSZA BUDOWA PRZEDSZKOLA W ZABAWIE
- 10 WIELKA AKCJA CHARYTATYWNA W KOŹMICACH WIELKICH
- 12 WIELICKA ARMIA LEOSIA
- 14 SIUDA BABA
- 15 ŚNIADANIE WIELKANOCNE NA WIELICKIM DWORCU
- 19 „PROGRAM ERASMUS+” POLSKA-RUMUNIA
- 20 PRZEGLĄD POTRAW REGIONALNYCH
- 22 ŚWIĄTECZNE SPOTKANIE ZWIĄZKU EMERYTÓW
- 23 ŚWIĄTECZNE SPOTKANIE EMERYTOWANYCH NAUCZYCIELI
- 24 EKO-CZYTANIE - O ZIEMIE DBANIE
- 26 WIELICZKA SAMORZĄDOWYM LIDEREM EDUKACJI
- 27 KULTURALNY ROZKŁAD JAZDY
- 28 WIELICKI DZIEŃ INTEGRACJI
- 34 ZWYCIĘZCY WIELICKICH DEBAT 2023
- 35 II RODZINNY DZIEŃ KSIĄŻKI
- 36 WERNISAŻ GRUPY TWÓRCÓW ART-KLUB
- 37 W GABINECIE FILMOWYCH CIENI
- 37 FAMILIJNA NIEDZIELA W KOKOTOWIE
- 38 Wieliczka skręca linę po raz siódmy
- 40 Spotkanie autorskie z Lidią Sałabun
- 41 Nowe Punkty Wędrujących Książek

Wydawca / Redakcja

WIELICKIE CENTRUM KULTURY
Rynek Górny 6, 32-020 Wieliczka
e-mail: pulswieliczki@wieliczka.eu
www.wck.wieliczka.eu

WIELICKIE
CENTRUM KULTURY

Puls Wieliczki

PUNKTY DYSTRYBUCJI:

Wieliczka: Wielickie Centrum Kultury, UMiG Wieliczka, CER Solne Miasto, Punkt Informacji Turystycznej, Punkt Obsługi Mieszkańców, Wielicka Mediateka, Ośrodek Zdrowia, Urząd Pracy, Zakład Gospodarki Komunalnej, Gminny Zarząd Dróg w Wieliczce, MGOPS Wieliczka, Zarząd Budynków Komunalnych, Apteka nad Solą, Apteka Barbary Lisak, Sklepy Biedronka, Sklep MARKET POINT, Parana Resto i Cafe, Sklep Paleo, Sklep Lewiatan, Mydlarnia U FRANCISZKA, Cukiernia Bieniak, Sklep Groszek na ul. Reformackiej, Sklep Lewiatan ul. Grottgera, Dom Handlowy Kinga, **Krzyszkowice:** Delikatesy Metro, **Czarnochowice:** Sklep GREEN ABC, **Kokotów:** Carrefour Express, świetlica środowiskowa, **Strumiany:** Kropka, **Węgrze Wielkie:** Żabka, **Grabie:** Sklep u Hani, **Mała Wieś:** Delikatesy Zak, Sklep u Ani, **Sułków:** Delikatesy Sezam, świetlica środowiskowa, **Lednica Górna:** Sklep Żabcia, świetlica środowiskowa, **Zabawa:** Sklep Żabka, **Rożnowa:** Sklep Carrefour, **Pawlikowice:** Sklep Lewiatan, **Siercza:** Sklep Lewiatan, **Janowice:** Sklep Avita, świetlica środowiskowa, **Raciborsko:** Sklep Groszek, **Gorzków:** Sklep Sowa, **Grajów:** Sklep MINI-MAX, **Mietniów:** Sklep Wielobranżowy Mietniów 264, świetlica środowiskowa, **Jankówka:** Sklep Wotek Agata, Bogustaw, **Golkowice:** GREEN ABC, **Grabówki:** Sklep u Kaczora, **Sygneczów:** Sklep Lewiatan, świetlica środowiskowa, **Podstolice:** Sklep U Zbyszka, **Byszyce:** U Justysi, Hurtownia spożywcza Kazpol, **Brzegi:** Sezam Delikatesy **Koźmice Wielkie:** Apteka Mniszek

- 42 INFORMACJE I PROPOZYCJE DLA SENIORÓW
- 44 ROZTAŃCZONE KRZYSZKOWICE
- 45 JUBILEUSZ KOŁA GOSPODYŃ „MALWA”
- 46 STO LAT PANI HELENY WILK
- 47 VII Międzynarodowy Konkurs VIVALDI 345
- 48 BRĄZOWE MEDALISTKI MISTRZOSTW POLSKI
- 49 XXVIII Mistrzostwa Polski Oyama PFK
- 50 68. Ogólnopolski Konkurs Recytatorski
- eliminacje powiatowe
- 51 O Nowej Hucie podczas POŁUDNIA ROZMAITOŚCI
- 51 TURNIEJ PIĘKNEGO CZYTANIA
- 55 KINO WIELICKA MEDIATEKA ZAPRASZA

zbliżenia

- 16 ADAM DYRDA: JEST CEL I DETERMINACJA

wywiad

- 6 BURMISTRZ WIELICZKI: EDUKACYJNY SPRINT
- 30 SVITLANA SEMENCHUK: DAĆ LUDZIOM ODROBINĘ RADOŚCI

z górnej półki

- 33 Jarosław Czechowicz poleca

by zdrowym być...

- 54 Zdzisław Kapera: BY ZDROWYM BYĆ

„Zielony Milion” rozstrzygnięty

26 KWIETNIA ZAPREZENTOWANO WYNIKI „ZIELONEGO MILIONA” - INNOWACYJNEGO PROGRAMU KONSULTACJI SPOŁECZNYCH. W JEGO RAMACH ZASTOSOWANO NOWATORSKĄ METODĘ LICZENIA GŁOSÓW WEDŁUG ZASADY RÓWNEGO UDZIAŁU. WIELICZKA JEST PIERWSZYM MIASTEM W KRAJU, KTÓRE ZASTOSOWAŁO TĘ METODĘ.

Dzięki temu mieszkańcy Wieliczki mogli głoso- wać zarówno na małe, jak i duże projekty bez obawy, że ich głos nie będzie miał wpływu na wy- nik wyborów. Metoda została opracowana przez naukowców z polskich uczelni we współpracy z badaczami z Harvardu. W pracach nad jej stwo- rzeniem wzięli udział reprezentanci Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Warszawskiego, krakowskiej Akademii Górniczo-Hutniczej - dr. hab Jarosław Flis, dr hab. Piotr Skowron, prof. Piotr Faliszewski, Grzegorz Pierczyński, Stanisław Szufa. W Budzecie do podziału przeznaczono milion złotych. Mieszkańcy zgłosili 89 zielonych projektów o łącznej wartości prawie 5 mln zł, na- tomiast po weryfikacji formalnej i merytorycznej do finału zakwalifikowano 64 (za ponad 3 mln zł). W powszechnym głosowaniu wzięło udział 6586 osób; oddano w sumie 16 750 głosów (można było poprzeć dowolną ilość propozycji). Do reali- zacji zakwalifikowano 30 projektów.

- Do „Zielonego Miliona” zgłoszono bardzo dużo projektów. Każdy z nich jest godny uwagi, bo wy- nika z troski mieszkańców o otoczenie. Za chwilę wszyscy przekonają się, że warto było postawić na ekologiczny budżet obywatelski i będziemy przygotowywać się do jego drugiej edycji. Cieszę się, że Wieliczka była pierwsza – powiedział na po- czątku spotkania burmistrz Wieliczki Artur Kozioł.

UMiG Wieliczka

ZIELONY MILION 2023 WYNIKI			
Lp.	Nr: Nazwa propozycji zadania	Liczba głosów	Efektywne poparcie
1.	39: Budki łęgowe dla jeryzków	418	5 160%
2.	20: „Recykling z serca Dobranowic”	362	1 405%
3.	43: Kosze na śmieci w Węgrzech Wielkich	372	1 104%
4.	24: Zakup 10 fotopułapek przeciwko śmieciarzom i dzikim wysypiskom	720	917%
5.	56: Ekodonice	157	841%
6.	36: Łąka kwietna	247	763%
7.	62: Zakup serca na zakrętki plastikowe w ramach ekologii przy Szkole Podstawowej w Byszytach	237	394%
8.	60: Pracownia Ekologiczna w Szkole Podstawowej im. Królowej Jadwigi w Sierczy	359	369%
9.	26: 'Myśli ekoglobalnie - działaj lokalnie' – co możemy zdziałać dla Szkoły Podstawowej w Janowicach w dziedzinie ochrony środowiska.	281	352%
10.	25: Eko KROKusy	379	298%
11.	29: Budowa instalacji fotowoltaicznej na budynku Domu Ludowego w Grablu	327	268%
12.	58: Zielony skwerek przy Szkole Podstawowej im. Królowej Jadwigi w Sierczy	400	267%
13.	88: Kolorowa łąka kwietna na terenach gminnych przy boisku sportowym w Zabawie	253	243%
14.	17: Wykonanie nasadzeń na skarpie przy Cmentarzu Parafialnym w Podstolicach	324	225%
15.	69: Zielony zakątek	101	222%
16.	71: Zagospodarowanie skarpy przy budynku Szkoły Podstawowej w Gorzkowie	261	206%
17.	74: Rewitalizacja zieleni parku przy kościele św. Sebastiana w Wieliczce	552	182%
18.	7: zagospodarowanie wysepki przy petli autowosowej w miejscowości Grabówki na skrzyżowaniu drogi powiatowej nr 2028 K i drogi 2029K	186	182%
19.	41: Stworzenie warunków rekreacyjnych dla mieszkańców Węgrz Wielkich	658	168%
20.	34: Zielona Lednica i okolica	294	163%
21.	42: Rewitalizacja zieleni na działce nr 484/4 przy świetlicy środowiskowej w Kokotowie	388	145%
22.	19: Odbudowa populacji zagrożonych gatunków ichtiofauny oraz zwiększenie populacji ryb drapieżnych	538	137%
23.	33: Zielona Aleja	325	135%
24.	32: Nasadzenie drzew, krzewów i traw przy nowo budowanej ścieżce rekreacyjnej w Strumianach	428	134%
25.	40: Projekt zapobiegania bezdomności psów i kotów na terenie gminy Wieliczka poprzez podejmowanie takich działań jak: sterylizacja, kastracja oraz chipowanie zwierząt a także inicjatyw związanych z edukacją mieszkańców gminy i promocją adopcji zwierząt	583	123%
26.	70: 'Rosną latem, jesienią i na wiosnę' - utworzenie łąki kwietnej na skwerku między Przedszkolem Samorządowym w Mietniowie im. J. Łatuska a świetlicą środowiskową w Mietniowie	310	119%
27.	61: Zagospodarowanie petli autobusowej w miejscowości Byszyce o powierzchni 500m²	229	108%
28.	9: Zakup i montaż paneli fotowoltaicznych na dachu świetlicy w Lednicy Górnej 451	288	106%
29.	46: Utworzenie Parków Kieszonkowych w Czarnochowicach	174	104%
30.	6: Zielona Chorągiewka - rewitalizacja terenów zielonych wraz z nasadzeniami	500	103%

JUBILEUSZ WSPÓŁPRACY POMIĘDZY WIELICZKĄ A SAINT-ANDRE-LEZ-LILLE

19 kwietnia burmistrz Wieliczki Artur Kozioł wraz z mer Saint-André-lez-Lille Elisabeth Masse-Majewski podpisali odnowienie współpracy partnerskiej naszych miast w związku z jubileuszem 25-lecia partnerstwa. UMIG Wieliczka

SPOTKANIE Z PRZYJACIÓŁMI Z FRANCJI W SUŁKOWIE

Na zaproszenie Zespołu Pieśni i Tańca „Sułkowianie” przyjaciele z miasta partnerskiego Saint-André-lez-Lille gościli w Sułkowie. Podczas wspólnego wieczoru młodzież zaprezentowała taneczne i wokalne umiejętności oraz przedstawiła historię Zespołu, który w ubiegłym roku świętował 15-lecie działalności. Goście z Francji przybyli do Wieliczki z okazji 25-lecia współpracy partnerskiej z solnym miastem. UMIG Wieliczka

EDUKACYJNY SPRINT

Rozmowa z burmistrzem
Wieliczki Arturem Koziołem

Panie burmistrzu, powoli kończy się kolejny rok szkolny, ale jak przypuszczam, myślicie już o kolejnym. Tym bardziej że w obszarze edukacyjnym dzieje się tu tak wiele.

O sprawach związanych z edukacją myślimy w sposób ciągły, nie tylko w perspektywie roku szkolnego. O tym, jak rzeczywistość edukacyjna będzie wyglądała za kilka miesięcy, ale też za kilka lat. O kolejnych krokach, jakie należy wykonać w tym tak istotnym obszarze.

Nie da się nie zauważyć, że wasze działania charakteryzuje spora dynamika. Proszę opowiedzieć o trwających właśnie inwestycjach.

Tych inwestycji jest niemało, ponieważ sfera edukacyjna jest dla nas priorytetowa. Przyjrzyjmy się aktualnie prowadzonym w mieście inwestycjom. W tej chwili rozbudowujemy szkołę podstawową numer 4, mieszczącą się w Krzyszkowicach. Po raz trzeci zresztą. Gdyby ktoś wziął do ręki zdjęcie „czwórki” sprzed dwudziestu lat, nie poznał by jej. Ale też nie uwierzył, jak była mała. W pierwszej kolejności rozbudowaliśmy pierwsze skrzydło, potem kolejne. Zaś aktualnie powstaje obszar dodatkowy, mieszczący się w pobliżu głównego obiektu szkoły. Tu powstanie kompleks o charakterze edukacyjno – sportowym.

Już kilka lat temu wiedzieliśmy jednak, że to nie wystarczy. Rozpoczęliśmy więc także rozbudowę szkoły numer 3. Wcześniej powstała sala sportowa, obecnie trwa rozbudowa budynku szkolnego. Jeszcze wcześniej rozbudowany o część sportową został budynek szkoły nr 1. Równolegle powstał pomysł zbudowania

dwóch nowych szkół. Pierwsza z tych szkół to placówka sportowa. Chodziło tu o to, żeby poszerzyć ofertę edukacyjną, umożliwiając dostęp do niej dzieciom z całej gminy - nie tylko miasta, ale i okolicznych wsi, a także zaproponować coś nowego, jeśli chodzi o kwestię zajęć. Następnie zaś ruszyliśmy z budową kolejnej nowej placówki, czyli szkoły numer 6 na ulicy Jedynaka. I tu muszę podkreślić, że budowa nowej szkoły to wielki sukces. Wcześniej szkoły zyskiwały przestrzeń poprzez rozbudowę, a teraz ruszy już druga całkowicie nowa placówka. To powód do wielkiej satysfakcji, ale oczywiście myślimy już o tym, co dalej.

Zatrzymajmy się chwilę na tej inwestycji. Kiedy placówka będzie mogła przyjąć nowych uczniów?

Pierwsi uczniowie podejmą naukę w „szóstce” już we wrześniu tego roku, czyli od nowego roku szkolnego. Natomiast pełne obłożenie szkoły nastąpi w okresie pierwszego do drugiego roku od rozpoczęcia działalności. Już dziś mogę powiedzieć, że będzie to jedna z ładniejszych szkół w naszej gminie, dlatego że powstała z wykorzystaniem nowych technologii i ze świadomością aktualnych potrzeb. Znajdują się w niej między innymi przestronne korytarze, udogodnienia dla osób z niepełnosprawnością, nowoczesny kompleks sportowy, na który składają się sala sportowa oraz boisko kryte.

Ile osób będzie mogła przyjąć „szóstka”?

Chcielibyśmy, żeby w pierwszym okresie uczyło się tu około 300 uczniów. Co pozwoli odciążyć szkołę numer 4. Ale oczywiście zdajemy sobie sprawę z tego, że jest to pewien proces.

„Szóstka”, „czwórka”, „trójka” – to niejedyne inwestycje w zakresie rozbudowy czy budowy szkoły od podstaw w ostatnim czasie. W ostatnich latach dużo się dzieje w innych miejscowościach wielickiej gminy w tym zakresie.

Przy tej okazji wspomnę, że przykładem wykorzystanym przy okazji projektowania inwestycji na ulicy Jedynaka była szkoła w Mietniowie. Rodzice zwracają uwagę na odpowiednie warunki, ale też zdecydowanie wolą szkoły, które znajdują w pobliżu miejsca zamieszkania. Natomiast jestem przekonany, że kiedy zobaczą szkołę podczas dnia otwartego, który planujemy przeprowadzić, z miejsca się nią zachwycą. Jej rozbudowa to w zasadzie ukoronowanie jednego z etapów projektu edukacyjnego na naszym terenie. Dzięki zakupionej działce udało się dobudować nową część szkoły, aktualnie finalizujemy wykonanie sali sportowej. Mieszkańcy zyskali placówkę na miarę oczekiwań. Na Jedynaka dysponowaliśmy własną działką, dosyć dużym terenem, więc mieliśmy większe możliwości jeśli chodzi o projekt. Myślę, że będzie to nowa wizytówka naszego miasta i gminy w obszarze edukacji.

Natomiast odnosząc się do pytania, muszę podkreślić, że wielicka gmina dysponuje gęstą siecią placówek edukacyjnych. W ostatnich latach prowadzimy inwestycje polegające na budowie sal gimnastycznych przy każdej z nich. Golkowice, Podstolice, Sygnezów, Janowice, Raciborsko.

Mógłbym wymieniać dalej. Budowa sal to jeden z etapów tak ważnych inwestycji w infrastrukturę edukacyjną. Kolejne etapy to rozbudowa szkół w Śledziejowicach, Grabiu. A potem zapewne nastąpi kolejny etap, kiedy okaże się, że znowu zwiększyła się ilość mieszkańców w naszej gminie, a co za tym idzie – zwiększyły potrzeby w zakresie dostępu do edukacji. Dlatego już w tym momencie w różnych miejscach zakupujemy działki na budowę żłobków, przedszkoli, rozbudowę czy budowę szkół.

Można powiedzieć, że w zasadzie wielicka gmina uczestniczy w edukacyjnym maratonie.

Według mnie to nawet nie jest maraton, a raczej edukacyjny

sprint. Potrzeby są bardzo duże. Pamiętajmy, że bardzo intensywnie zwiększa się liczba mieszkańców w naszej gminie. W tym momencie to już około 80 tysięcy. Odbieramy ogromną liczbę telefonów z pytaniami, gdzie dziecko mogłoby się uczyć. W tym miejscu chciałbym powiedzieć o jednym istotnym problemie. Często są to telefony od osób, które mieszkają w wielickiej gminie, a nie są tu zameldowane. Prowadząc inwestycje w sferze edukacyjnej, opieramy się na prognozach dotyczących liczby mieszkańców, wynikających z danych dotyczących osób tu zameldowanych. Nietrudno domyślić się, że szacunki te mogą w takim przypadku nie odzwierciedlać rzeczywistości. W związku z tym chciałbym zachęcić nowych mieszkańców, żeby myśleli o pełnej przyszości w wielickiej gminie. To pozwoli nam planować w kluczowych obszarach, między innymi edukacyjnym. Ponieważ nagle okazuje się, że do szkoły zgłaszanych jest o wiele więcej dzieci niż to wynika z danych meldunkowych. Wiedząc, ile osób w danym miejscu przybywa, możemy planować odpowiednie inwestycje. Natomiast zdarza się, że tej prawdziwej liczby nie widzimy. Przypomnę, że gmina nie zajmuje się wydawaniem pozwoleń na budowę – to zadanie starostwa, więc nie możemy z takich danych korzystać. Opieramy się na meldunkach. Szacujemy, a szacunki są obarczone pewnym błędem.

Szkoła sportowa, szkoła muzyczna, pięć szkół podstawowych. Do tego inwestycje związane z każdą placówką edukacyjną z terenów wiejskich gminy. To ogromne przedsięwzięcie.

Rozwijamy się jako miasto i gmina, a sfera edukacji jest jedną z najważniejszych, jeśli chodzi o potrzeby mieszkańców. Nie jedyną zresztą. Dlatego też, jak sądzę, ten proces tak naprawdę się nie skończy. Powstała świetna baza wyjściowa, jakiej wiele gmin może nam pozazdrościć, ale rozwój wymaga zmian. Te więc będą co jakiś czas konieczne. Natomiast na moment obecny możemy na chwilę przystanąć i cieszyć się nowymi budynkami i nowymi obliczami istniejących już szkół.

NABÓR DO NOWEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 6 W WIELICZCE

TRWA OTWARTY NABÓR DO NOWEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ W WIELICZCE. PLAN ZAKŁADA URUCHOMIENIE KLAS I-VIII. ZAPISY TAKŻE W MAJU I CZERWCU. NOWA WIELICKA PODSTAWÓWKA – SZKOŁA PODSTAWOWA NR 6 – WYBUDOWANA PRZY ULICY JEDYNAKA, ROZPOCZNIE DZIAŁALNOŚĆ WRAZ Z POCZĄTKIEM ROKU SZKOLNEGO 2023/2024.

Nowoczesny dwukondygnacyjny kompleks oświatowy o powierzchni blisko 4000 mkw. wraz z kompleksem sportowym, powstał w ciągu dwóch lat. Szkoła Podstawowa nr 6 przy ul. Jedynaka przyjmie ok. 450 uczniów klas I-VIII, będą również trzy oddziały przedszkolne. W nowej podstawówce mieści się

m.in. 14 sal lekcyjnych, świetlica, stolówka i biblioteka, hala sportowa, boisko ze sztuczną nawierzchnią (do gier zespołowych, wraz z bieżnią do skoku w dal), całoroczne boisko piłkarskie z trybunami dla widzów przykryte drewnianą konstrukcją, plac zabaw dla dzieci. Nauka

w jednej zmianie. Podobnie jak w przypadku wszystkich samorządowych podstawówek w gminie Wieliczka, również do SP 6 zostanie zapewniony dowóz uczniów do szkoły. Rodzice chętnych uczniów mogą zgłosić swoje pocięty zapisując je do odpowiednich klas, otwarty nabór wciąż trwa. *UMiG Wieliczka*

Rosną mury przedszkola przy ul. Grottgera w Wieliczce

TRWAJĄ PRACE ZWIĄZANE Z BUDOWĄ NOWEGO PRZEDSZKOLA SAMORZĄDOWEGO PRZY ULICY GROTTGERA W WIELICZCE. BĘDZIE TO BUDYNEK O POWIERZCHNI UŻYTKOWEJ 434,47 M2.

Na parterze znajdować się będą dwie sale dydaktyczne z zapleczem socjalnym i pomieszczeniem na leżaki, szatnie, catering kuchenny, pomieszczenia gospodarcze oraz toalety. Na poziomie poddasza mieścić się będą dwie sale dydaktyczne z zapleczem socjalnym i pomieszczeniem na leżaki, sala ćwiczeń indywidualnych z zapleczem, zaplecze socjalno-biurowe, kotłownia, pomieszczenia gospodarcze. Budynek będzie przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. W grudniu 2022 roku zawarto umowę na budowę stanu surowego zamkniętego z wykonaniem elewacji.

- Infrastruktura przedszkolna jest stale rozbudowywana w naszym Mieście i Gminie. Obecnie prowadzimy inwestycje związane z budową przedszkoli w Koźmicach Wielkich, Zabawie, a niedawno rozpoczęliśmy inwestycję w Wieliczce. Równocześnie od kilku miesięcy działa nowe przedszkole nr 6 w Wieliczce i powstaje duży oddział przedszkolny w nowej Szkole Podstawowej przy ulicy Jedynaka w Wieliczce. Co roku zwiększamy ilość miejsc w przedszkolach samorządowych w Mieście i Gminie Wieliczka. To bardzo ważne zadanie dla naszego samorządu - podkreśla Artur Kozioł burmistrz Miasta i Gminy Wieliczka. *UMiG Wieliczka*

fot. UMiG Wieliczka

PODPIISANIE UMOWY NA BUDOWĘ PRZEDSZKOLA W ZABAWIE

14 KWIEŹNIA PODPISANA ZOSTAŁA UMOWA Z WYKONAWCĄ NA ROZPOCZĘCIE KOLEJNEJ INWESTYCJI EDUKACYJNEJ W MIEŚCIE I GMINIE WIELICZKA: BUDOWĘ BUDYNKU PRZEDSZKOLA SAMORZĄDOWEGO W ZABAWIE.

Obiekt będzie całkowicie nową placówką przedszkolną. Łączna powierzchnia pomieszczeń, które się w nim znajdują to ponad 800 metrów. W przedszkolu znajdzie się: 7 sal dla dzieci, każda o powierzchni od 60 m2 do 80 m2, pokój nauczycielski, sekretariat i pomieszczenie dla dyrektora oraz wszystkie niezbędne pomieszczenia kuchenne oraz dla obsługi przedszkola. Po zakończeniu budowy do placówki będzie można przyjąć 175 dzieci. Obecnie trwa opracowanie dokumentacji przetargowej niezbędnej do realizacji inwestycji.

- Przedszkole w Zabawie to kolejna inwestycja edukacyjna w naszym mieście i gminie. Obecnie prowadzona jest budowa nowej szkoły przy ulicy Jedynaka w Wieliczce, budowana jest sala gimnastyczna w Mietniowie po zakończonej niedawno rozbudowie szkoły w tej miejscowości, a także powstaje sala gimnastyczna przy szkole w Byszy-

cach. Wkrótce rozpocznie się rozbudowa szkoły w Grabiu i Śledziejowicach, a równocześnie prowadzona jest budowa nowych przedszkoli w Koźmicach Wielkich i na osiedlu Lekarka w Wieliczce oraz otwarte zostało przedszkole nr 6 w Wieliczce. Rozwój infrastruktury szkolnej dla dzieci i młodzieży to jedno z głównych kierunków działań inwestycyjnych gminy, które nie zostały zahamowane, pomimo trudnej sytuacji gospodarczej w kraju - zaznacza Artur Kozioł - burmistrz Miasta i Gminy Wieliczka.

- Obiekt powstaje na dużej działce zlokalizowanej w północnej części Zabawy, na granicy z sołectwami Strumiany, Mała Wieś i Sułków. W tym rejonie gminy Wieliczka powstaje najwięcej nowych domów. W Zabawie w 2022 roku zameldowało się najwięcej mieszkańców spośród wszystkich 29 miejscowości w gminie Wieliczka - podkreśla Tadeusz Luraniec, przewodniczący Rady Miejskiej i radny z tej części gminy Wieliczka.

- Nowe przedszkole jest zaprojektowane jako budynek parterowy o prostej, ale ciekawej formie architektonicznej, nawiązującej do położonych w pobliżu osiedli domów jednorodzinnych. Przy przedszkolu przewidziano miejsce na duży plac zabaw i teren do zajęć ruchowych dla dzieci - dodaje zastępca burmistrza Wieliczki ds. Inwestycji Piotr Krupa.

UMiG Wieliczka

maj 2023

Puls Wieliczki

WIELKA AKCJA CHARYTATYWNA W KOŹMICACH WIELKICH

15 kwietnia w Szkole Podstawowej im. Obrońców Westerplatte w Koźmicach Wielkich odbyło się wyjątkowe wydarzenie, podczas którego pod patronatem burmistrza Wieliczki Artura Kozioła wspólnie ze społecznością lokalną, wielickimi instytucjami i organizacjami zorganizowaliśmy wielką akcję charytatywną, by wesprzeć poszkodowaną w wypadku Agnieszkę - mieszkankę Koźmic Wielkich.

Szczególny dzień rozpoczął się już przed południem rywalizacją sportową - w turnieju tenisa stołowego o Puchar Burmistrza, wziął udział gospodarz miasta - burmistrz Artur Kozioł. A potem scenę przejęli najmłodsi - przedszkolacy i uczniowie, którzy brawurowo zaprezentowali się podczas artystycznego programu. Podczas ich występu sala wypełniona została po brzegi, aplauzom, radości i brawom nie było końca. Każdy jak mógł wspierał swoimi umiejętnościami i talentem akcję charytatywną. Puszki do których zbieraliśmy fundusze na rzecz Agnieszki przygotowała Fundacja „Wygrajmy siebie” współpracująca ze szkołą podstawową, za co serdecznie dziękujemy.

W każdej szkolnej sali mogliśmy podziwiać i nabyć niezliczoną ilość artystycznych gadżetów przygotowanych przez dzieci i młodzież z Koźmic Wielkich przy udziale rodziców i nauczycieli. Hasło, które witało wszystkich gości wydarzenie niech stale przyświeca nam wszystkim i będzie obecne w naszej codziennej aktywności: „Pomoc jednej osobie, nie zmienia całego świata, ale może zmienić świat jednej osoby”. - „Bardzo serdecznie dziękujemy za mobilizację, otwarcie i zaangażowanie w akcję niesienia pomocy, pokazaliśmy siłę wspólnego działania w dobrej sprawie” – podkreślił burmistrz Wieliczki Artur Kozioł.

Za nami turnieje piłki nożnej i tenisa stołowego, przedstawienia teatralne pt. „Księżniczka naszej mamy”, „Jak dratewka uczył się tańczyć” w wykonaniu aktorów Przedszkola Samorządowego oraz uczniów Szkoły Podstawowej w Koźmicach Wielkich, pokaz sztuk Wielickiego Klubu Karate Kyokushinkai, koncerty m.in. Makzeta i Drużyny A, występ Orkiestry Koźmice, licytacje przedmiotów przekazanych przez utalentowanych uczniów szkoły i darczyńców, zabawy w kąciku bibliotecznym i wiele wspaniałych atrakcji przygotowanych dla dzieci i dorosłych, w tym kulinarne wypieki Koła Gospodyń Wiejskich oraz smakołyki serwowane przez szkolną stołówkę. Mocno trzymamy kciuki za Panią Agnieszką i jej Rodzinę, życząc szybkiego powrotu do zdrowia i sprawności. Dziękujemy za wielkie serca i zaangażowanie, dzięki którym podczas naszej wspólnej akcji zebrano 24 tys. zł. Wydarzenie odbyło się dzięki wsparciu organizacyjnemu instytucji i firm: Miasto i Gmina Wieliczka, Wielickie Centrum Kultury, Wielicki Ośrodek Sportu, Mediateka - Biblioteka Miejska w Wieliczce, Przedszkole Samorządowe w Koźmicach Wielkich oraz Szkoła Podstawowa im. Obrońców Westerplatte w Koźmicach Wielkich wraz z Radą Rodziców, Sołtys wraz z Radą Sołecką Koźmic Wielkich, Koło Gospodyń Wiejskich z Koźmic Wielkich, Wilga Koźmice Wielkie, Fundacja Wygrajmy siebie, Firma An Mar, Firma Biurotex. UMIG Wieliczka

WIELICKA ARMIA LEOSIA

1 maja na terenie Hotelu Koral w Przebieczanach odbył się wielki RODZINNY PIKNIK CHARYTATYWNY DLA LEOSIA, zorganizowany przez Wielicką Armię Leosia. 3 miesiące temu u trzylatka wykryto nowotwór złośliwy - neuroblastomę. Na leczenie potrzeba aż 3 milionów złotych. Dziękujemy za liczny udział w majówkowym spotkaniu i dotychczasową pomoc i prosimy o dalsze wsparcie dla tego małego, dzielnego wojownika. Dajmy mu szansę na życie!

Już dziś planujemy kolejne akcje i wydarzenia wspierające Leosia - m.in. „Rynek w Centrum Kultury” na wielickim rynku przy udziale Wielickiego Centrum Kultury oraz Dni św. Kingi przy wsparciu Miasta i Gminy Wieliczka. UMiG Wieliczka

Drugiego synka nie możemy stracić ! Pomóż nam wygrać walkę o życie Leosia !

WESPRZYJ MNIE

Leon Szkodny
Neuroblastoma 4 stopnia

siepomaga.pl

siepomaga.pl/leon-szkodny

SIUDA BABA

W wielkanocny poniedziałek, w samym sercu miasta tłumnie zebrał się mieszkańcy Wieliczki, aby wspólnie pielęgnować jedną z wyjątkowo ciekawych, lokalnych tradycji. Na wielickim rynku pojawiła się bowiem „Siuda Baba” w towarzystwie swego nieodłącznego kompana - Cygana z batem. Niezwykłe widowisko zostało przygotowane przez Zespół Regionalny „Mietniowiacy” działający pod patronatem Wielickiego Centrum Kultury. Jak głosi legenda w okolicy Lednicy Górnej pod Kopcową Górą niegdyś znajdowała się pogańska świątynia ze świętym źródłem. Kapłanka, która strzegła w niej ognia mogła tylko raz do roku, wraz z nadejściem wiosny, opuścić świątynię. Gdy nadchodził wyznaczony czas, usmolona sadzą, brudna, w obdartym odzieniu, strażniczka świętego ognia wyruszała na poszukiwania swej następczyni. Wszystkie dziewczęta chowały się przed nią, gdzie popadnie, wiedząc, iż ta, która zostanie złapana i usmolona ręką Siudej Baby, nie ma ucieczki od służby w świątyni. Od wielu lat na straży pamięci o legendzie Siudej Baby, związanej z kultywowaniem początku wiosny oraz końcem zimy, stoi działający pod patronatem Wielickiego Centrum Kultury Zespół Regionalny „Mietniowiacy”, któremu serdecznie dziękujemy za kolejne, wspaniałe spotkanie. Po widowisku odbyło się wręczenie nagród w konkursie plastycznym na wykonanie najładniejszej serwetki wielkanocnej. Do zobaczenia za rok! Wielickie Centrum Kultury.

Śniadanie Wielkanocne na wielickim dworcu

16 kwietnia, gdy Kościół Prawosławny obchodzi Święta Zmartwychwstania Pańskiego, burmistrz Wieliczki Artur Kozioł spotkał się na tradycyjnym śniadaniu wielkanocnym z mieszkającymi

w naszym mieście przyjaciółmi z Ukrainy. Spotkanie odbyło się na wielickim dworcu, gdzie po wybuchu wojny w pierwszej kolejności docierali uchodźcy, gdzie otrzymywali pomoc. UMIG Wieliczka

fot. Wielkie Centrum Kultury

JEST CEL I DETERMINACJA

Z WIDZENIA ZNA GO NIEMAL KAŻDY WIELICZANIN. Z NIEODŁĄCZNĄ TECZKĄ POD PACHĄ O RÓŻNYCH PORACH DNIA SPIESZNIE PRZEMIERZA ULICE MIASTA I GMINY „ZAŁATWIAJĄC SPRAWY” - ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA INTERESÓW MIESZKAŃCÓW WIELICKIEJ SPOŁECZNOŚCI, ALE PRZED E WSZYSTKIM NIEWIELKIEJ MIEJSCOWOŚCI POŁOŻONEJ NA JEJ MAŁOWNICZYCH KRAŃCACH- BYSZYC, GDZIE MIESZKA OD NIEMAL PIĘCDZIESIĘCIU LAT. ADAM DYRDA - BO O NIM MOWA NIEPRZERWANIE OD 1990 ROKU PEŁNI W NIEJ FUNKCJĘ SOŁTYSA I WSZYSTKO CO OD TAMTEJ PORY DZIEJE SIĘ W TEJ NIEWIELKIEJ PODWIELICKIEJ MIEJSCOWOŚCI, ZAMIESZKAŁEJ PRZEZ ZALEDWIE NIECO PONAD 700 MIESZKAŃCÓW, JEST WYNIKIEM JEGO ZAANGAŻOWANIA I OGROMNEJ PRACOWITOŚCI. OPRÓCZ TEGO PRZEZ CZTERY KADENCJE PIASTOWAŁ STANOWISKO RADNEGO RADY MIEJSKIEJ W WIELICZCE (MA NADZIEJĘ NA TYM NIE POPRZESTAĆ). MIMO IŻ W TYM ROKU UKOŃCZYŁ 70 LAT, CIĄGLE CZYNNY ZAWODOWO („NIE MÓGŁBYM WYSIEDZIEĆ NA MIEJSCU”). W WOLNYM CZASIE ZAPALONY CZYTELNIK („PANA TADEUSZA” PRZECZYTAŁ TRZY RAZY). PRYWATNIE MAŻ ANNY, OJCIEC OŚMIORGA DZIECI, DZIADEK OSIEMNAŚCIORGA (DZIEWIĘTNASTE W DRODZE) - CIESZĄCY SIĘ POWSZECHNYM SZACUNKIEM NIE TYLKO MIESZKAŃCÓW JEGO WSI.

Sołtysiem został, będąc wciąż - jak sam określa - „włazłokiem”, czyli przyjezdnym; za rdzennego mieszkańca zaczynało się uchodzić po okresie mniej więcej dwudziestu pięciu lat zasiedzenia we wsi - jego staż wynosił wówczas zaledwie piętnaście. Sam pochodzi z pobliskiego Sieprawia, z wielodzietnej rodziny, w której urodziło się jedenaścioro dzieci, a on przyszedł na świat jako „dziesiąty, nie ostatni”. Do Byszyc przyszedł „za żoną” Anną, z Chlebdów (ślub wziął mając 22 lata, 3 miesiące i 26 dni) i tu zapuścił korzenie. Dziś jest najdłużej sprawującym funkcję sołtysiem w wielickiej gminie (33 lata, 8 kadencji), a w ciągu tych wszystkich lat niewielka miejscowość zmieniła się nie do poznania, w czym wielka jego zasługa (choć sam powie, że wcale nie taka duża).

Wychował się w trudnych, ale pełnych rodzinnej miłości warunkach. „Było ciasno, ale była zgoda” - mówi, wracając do czasów dzieciństwa. Choć czasami nie było łatwo (ośmiu chłopaków), potrafili się dogadać. Za fundamenty sukcesu (każde z rodzeństwa poradziło sobie w życiu) uznaje wychowanie do życia zgodnego z zasadami, w czym - jak podkreśla - pomagała wiara. W ich życiu panował umiar, a rytm wyznaczały obowiązki. Mimo różnic wieku rodzeństwo połączyły głębokie więzy, trwałe po dziś dzień. Przez lata, co roku, wszyscy razem gromadzili się przy świątecznym stole w domu rodziców, a od kiedy ich zabrakło, spotykają konsekwentnie w Dzień Wszystkich Świętych. W ten wyjątkowy dzień jeden dom w okolicy wypełnia naraz około pięćdziesięciu - sześćdziesięciu osób. A razem z potomstwem rodzeństwa całą liczną rodzinę tworzy sto sześćdziesiąt sześć osób.

Kiedy poznał przyszłą żonę w temacie dzieci przypomniał, że „jest dziesiąty, nie ostatni”. Ona sama miała tylko jedną siostrę i nie przypuszczała, że w przyszłości jej własna rodzina będzie tak liczna (zakładali maksymalnie pięcioro). Los chciał inaczej i dziś na świątecznych spotkaniach stawia się cała, obecnie trzydziestosześciorobowa rodzina. Wychowanie i utrzymanie tak licznej gromady nie było zadaniem łatwym. Podział ról stał się oczywisty. On pracuje, zarabiając pieniądze, żona pracuje w domu. Był okres, że w sklepie brało się „na zeszyt”, że brakowało pieniędzy. Ale wszystkie dzieci ukończyły szkoły, w tym pięcioro studia wyższe, a jedno studium, zaś jeden z synów założył własną firmę. Co jest zaś największym sukcesem w jego odczuciu - członków rodziny łączą bliskie więzy. Pomagają sobie wzajemnie w każdej sytuacji, wspierają w potrzebie, często odwołując się, nie tylko do święta.

Z przyczyn oczywistych do 1990 roku nie angażował się tak energicznie w życie wsi - czas zabierała praca, dzięki której utrzymywał liczną rodzinę oraz wychowanie dzieci. Ale kiedy najstarsze potomstwo podrosło, postanowił sytuację zmienić. Jak wspomina (a pamięć do dat ma wyjątkową), tego dnia - 27 listopada 1990 roku, przerzucając na działce ziemię, przypomniał sobie o zebraniu w sołectwie. Poszedł na spotkanie. Wrócił z niego już jako sołtys, dzięki jednemu głosowi więcej niż kontrkandydat. W domu nie bardzo chwalił się nową funkcją, spodziewając się niezbyt przychylnych reakcji - obowiązków i bez tego nie brakowało, a poza tym, przecież zwyczajna sprawa. Kiedy żonie wieści przekazał kolega, ta odpowiedziała: „tylko bądź dobrym sołtysiem, żebym nie musiała się za ciebie wstydzić.” I takim jak widać jest, skoro funkcję tę pełni już ósmą kadencję. Sam mówi skromnie (skromność to cecha, jaka w kontakcie szybko się u pana Adama uwidacznia), że wcale taki dobry nie jest. A poza tym po prostu „robi, co może”.

Charakteryzuje go niebywała pracowitość, etos pracy, który wyniósł z domu i który przekazał dzieciom. Ojciec (rocznik 1910), stolarz, pracował niemal do ostatnich chwil długiego, 92-letniego życia. W tamtych odległych czasach jeszcze przed narodzinami pana Adama, żeby móc wyżywić rodzinę i zapewnić jej członkom choć znośne warunki życia, codziennie pokonywało przeszkody dziś trudne do wyobrażenia. Chociaż w czasach młodości byszyckiego sołtysa też było niełatwo, a codzienność oznaczała wiele wyrzeczeń. W czasach wojny senior Dyrda dwa razy w tygodniu jeździł przez 5 lat do Rabki na rowerze (60 kilometrów), wykonując tam prace, za które otrzymywał zapłatę w postaci worka zboża lub ziemniaków. Na żywność tę w domu czekała gromada dzieci. Bez tego groził im głód. Młody Adam wcześniej rozpoczął pracę zarobkową i do dziś, jak podkreśla, nie przechorował ani jednego dnia. Pracował w różnych miejscach, był tokarzem w krakowskiej hucie, przez 10 lat sanitariuszem w Szpitalu im. Żeromskiego (w tym charakterze odebrał pięć porodów), 10 lat przepracował w kopalni, a od 16 pracuje w zakładzie wodociągów. I nie wyobraża sobie, że mógłby usiąść na miejscu i nic nie robić.

Bardzo zdolny, zmuszony został zakończyć edukację na szkole zawodowej. Uczył się nawet w technikum elektrycznym w Dobczycach, ale po pierwszym semestrze z przyczyn finansowych

zrezygnował. Jeden z braci dostał się na wrocławską politechnikę, którą następnie ukończył z wyróżnieniem i co miesiąc ojciec płacił 800 zł za bursę (w hucie nowozatrudnieni w tym czasie zarabiali 900 zł). Żeby ten jeden mógł zdobyć wyższe wykształcenie, inni musieli poprzestać na zawodowym. Nie ma w nim jednak ani szczypty żalu, myślenia o tym, co byłoby gdyby... Akceptacja codzienności, umiejętność pokonywania przeszkód i wyciągania maksimum z okoliczności to kolejne cechy, których mu nie brakuje. We wszystkim zaś pomaga wrodzona inteligencja. To nie pieniądze są ważne - podkreśla. Gdyby Pan Bóg dał mu wybór - pieniądze albo rozum, nie wahałby się ani przez chwilę. Pieniądzy zawsze można się przecież dorobić. A o tym, co można osiągnąć dzięki wrodzonym możliwościom dowodzi między innymi rozwój Byszyc.

Kiedy obejmował funkcję w trudnym okresie przemian, był to w zasadzie jałowy grunt z jednym telefonem we wsi, mizernym asfaltem na ulicy, szkołą mieszczącą się w trzech wynajętych pomieszczeniach na piętrze prywatnego domu u pana Chlebdy (za salę gimnastyczną robiła remiza, w tamtym czasie w stanie surowym). Pięć tygodni po podjęciu funkcji założył komitet do spraw telefonizacji wsi i już po pół roku w miejscowości telefonów było trzydzieści. Dzięki jego staraniom szybko ruszyła budowa szkoły i dziś ta maleńka wioska na Pogórzu Wielickim od 1993 roku dysponuje odpowiednią placówką - najmniejszą w gminie, a już wkrótce będzie mogła pochwalić się imponującą, nowoczesną halą sportową oraz specjalnym pomieszczeniem przeznaczonym dla Orkiestry „Hejnał” - inwestycja gminna jest już na ukończeniu. Nie wspominając o innych pomniejszych sprawach, drogach, oświetleniu, chodnikach, czy też placu zabaw. Każdą z tych spraw wychodził, starając się o dofinansowania, gdzie tylko się dało. Chodzenie to bowiem jego żywioł. Dosłownie i w przenośni. Nieraz można go zobaczyć, jak przemierza spore odległości, dostarczając urzędowe pisma, a przy okazji rozmawiając z ludźmi. Namawiając do głosowania w Budżecie Obywatelskim, czy innych ważnych lokalnie sprawach. (Czasami porusza się na motorynce). Wyznaje zasadę, że tylko dzięki osobistemu kontaktowi można do danej rzeczy przekonać. Często więc się zdarza, że mimo rodzinnego spotkania, zakłada buty i wyrusza do ludzi.

Znany jest z determinacji i nieustępliwości. Za sprawami „chodzi” aż uda mu się osiągnąć cel. Jak kiedy wraz grupą strażaków ochotników w galowych mundurach wyruszyli do Miejsca Piastowego, bo chcieli im zmienić księdza. (W Byszycach posługę kapłańską pełnił ksiądz z zakonu Michalitów. Od 2007 roku miejscowość znajduje się w obrębie Rektoratu na prawach parafii.) Cel osiągnął. Nie boi się uderzać do najwyższych postawionych instytucji i osób, w tym ministrów. Jak kiedy udało mu się pozyskać dotację dla byszyckiej orkiestry. 100 milionów na początku lat 90., za które zakupiono jedenaście instrumentów. Dzięki nim orkiestra rozkwitła i rozpoczął się niezwykle owocny okres jej działalności, trwający do dziś.

Niewielkie Byszycy są bowiem miejscem intensywnej działalności lokalnej społeczności, która jest niezwykle aktywna w trzech ważnych instytucjach: Ochotniczej Straży Pożarnej (za trzy lata będzie obchodzić stulecie istnienia), Kole Gospodyń Wiejskich istniejącym od 1964 roku oraz Orkiestry Dętej „Hejnał”.

Rodzina Dyrdów związana jest z każdą z nich. Do OSP przyszedł sołtys zapisał się 12 października 1979 roku, w Dzień Wojska Polskiego, od razu po przenosinach do nowego domu, a w kolejnych latach wciągnął do działalności wszystkich synów. Dziś jako że przekroczył 60. rok życia nie wyjeżdża już do akcji, ale nadal jest aktywny w codziennej działalności grupy. Tradycja zakładania munduru strażaka ochotnika jest zaś w rodzinie przekazywana kolejnym pokoleniom – wszyscy synowie są aktywnymi strażakami.

Jeszcze ciekawsza historia wiąże się z lokalną orkiestrą, której korzenie sięgają XIX wieku, kiedy to kilku mieszkańców Byszyc służył w armii Cesarstwa Austro – Węgier zajmowało się też graniem w wojskowej orkiestrze. Przez kolejne dekady XX wieku utalentowani muzycznie mieszkańcy tworzyli nieformalną grupę, zajmującą się przygrywaniem na lokalnych imprezach różnego rodzaju. Wśród nich znajdował się między innymi ojciec żony Anny, wraz z braćmi wyróżniający się dużą muzykalnością. Aż w 1969 roku po raz pierwszy muzycy amatorzy zagrali jako grupa pod patronatem Kółka Rolniczego, które zakupiło oficjalnej już orkiestrze wiele instrumentów. (Warto podkreślić, że wśród instrumentów, jakimi dysponuje Orkiestra znajdują się dwa, których pochodzenie datowane jest na 1898 rok. Co tylko podkreśla historyczne korzenie zespołu, choć w czasach przed wstąpieniem do Unii Europejskiej przysparzało niemałych problemów przy przekraczaniu granicy.) Kiedy w latach 90. poszerzono instrumentarium zaangażowano też kapelmistrza, żeby uczył grać młodych muzyków amatorów. Wśród młodych adeptów znalazło się też trzech synów, a także dwie córki sołtysa. Dziś synowie nadal grają, z racji zamieszkania – nie tylko w byszyckiej Orkiestrze. A choć dwie córki ze względu na rodzinne obowiązki zrezygnowały, miejsce wypełniły wnuki. Podczas gdy dzieci pana Adama uczyły się grać pod okiem kapelmistrza, czworo wnucząt pobierało nauki już w szkołach muzycznych i dziś są kolejnym pokoleniem rodziny Dyrdów zaangażowanym w działalność grupy. Orkiestra Dęta „Hejnał” z Byszyc liczy sobie zaś około pięćdziesięciu członków i jest jedną z najważniejszych wizytówek regionu.

Jak podkreśla pan Adam, uczestnictwo w zajęciach związanych z nauką grania daje młodym nie tylko możliwość rozwoju, ale

też organizując wolny czas tworzy strukturę dnia, w której ważną rolę odgrywają obowiązki. Co jest czynnikiem niezbędnym w wychowaniu. Kiedy dzięki specjalnej dotacji zorganizowano muzyczne warsztaty dla dzieci, wiele z nich trafiło potem do szkół muzycznych, czy to w Wieliczce, czy Świątnikach Górnych. A przede wszystkim dano im możliwość uczestniczenia w interesujących zajęciach, które dla wielu stało się drogą prowadzącą do nowej pasji.

W wątkach poświęconych wychowaniu przewija się jeszcze jeden aspekt. Dla pana Adama kluczowy. Wyznaczanie granic, uczenie jasnego rozróżnienia na to, co dobre i co złe, świadomość obowiązków – to jedne z kluczowych aspektów tego niełatwego przecież procesu. Wychowanie wiąże się z ponadto przekazywaniem wartości, a to wszystko wiąże się dla niego z wiarą. Sam wychowany w religijnym domu, wraz z żoną konsekwentnie przekazywali tego samego ducha wiary dzieciom, uczyli poszanowania zasad zgodnie z przyjętym systemem wartości. Jak podkreśla byszycki sołtys: „jeśli Bóg jest na pierwszym miejscu, to potem wszystko znajdzie się na właściwym”. O powodzenie wszystkich ważnych spraw modli się żarliwie. Jest przekonany, że to właśnie siła wyższa pomogła w wielu sytuacjach. Ale z pewnością nie obyło się bez siły jego osobowości i konsekwencji w działaniu. Przy bliższym poznaniu ujawnia nie tylko mocny charakter, ale też poczucie humoru i szczerą otwartość na innych ludzi. A przede wszystkim zaś prawdziwą pasję działania na rzecz innych. Pytany o marzenia mówi – przedszkole w Byszycach. Na sugestię, dlaczego, skoro dzieci przecież nie ma tam wcale tak dużo, odpowiada – „a czemu nie”. Już prawie jest komplet chętnych, a poza tym – jeśli będzie przedszkole, będzie też zachęta dla ludzi.

Człowiek wyjątkowy (choć pewnie zachnąłby się na te słowa), nie lubiący rozgłosu (wywiad odwoływał już wcześniej, w końcu się zgodził), dowodzi że jeśli jest cel i determinacja, można zmieniać rzeczywistość wokół. W pełni uosabia ducha samorządności – wystarczy popatrzeć na małe Byszycy, by zobaczyć, ile można osiągnąć, gdy pojawia się taka możliwość, a także wsparcie innych. I gdy sprawy w swoje ręce weźmie właściwy człowiek. Taki, który kocha ludzi i swoją małą ojczyznę i jest dla nich gotów zrobić niemal wszystko. *Katarzyna Adolf / Wielickie Centrum Kultury*

„PROGRAM ERASMUS +” POLSKA - RUMUNIA

W kwietniu Wieliczkę odwiedziła grupa uczniów szkół średnich z rumuńskiej miejscowości Oradei. Przebywali oni w solnym mieście w ramach programu Erasmus, wspólnie z uczniami Szkoły Mistrzostwa Sportowego realizując projekty, których tematyka obejmowała między innymi różnorodność i tolerancję. 24 kwietnia uczniów przyjął burmistrz Wieliczki Artur Kozioł. *UMiG Wieliczka*

PRZEGLĄD POTRAW REGIONALNYCH

Uroczystego otwarcia przeglądu dokonał Artur Kozioł - burmistrz Miasta i Gminy Wieliczka, który serdecznie podziękował Gospodyniom za trud i ogrom pracy na rzecz zachowania tradycji wielickiego regionu, a przygotowane specjały poświęcił Ojciec Damian Bieńkowski.

Wśród zgromadzonych gości znalazła się zastępca burmistrza ds. społecznych Agnieszka Szczepaniak, dyrektor Wydziału Kultury, Turystyki, Sportu i Komunikacji Społecznej Magdalena Golonka, radni Rady Miejskiej w Wieliczce, sołtysi z terenu Gminy Wieliczka, przedstawiciele jednostek organizacyjnych oraz mieszkańcy Sułkowa i okolicznych wsi, których serdecznie powitała dyrektor Wielickiego Centrum Kultury Magdalena Kot.

Pozostając w atmosferze świąt, wśród konkursowych dań znaleźliśmy te, które od lat kojarzą nam się właśnie z Wielkanocą. Wśród pysznych babeczek i ciast pojawiły się potrawy tj.: biała kiełbasa w kiszonce kapuście z pieczarkami - KGW Sułków, golonko - KGW Brzezi, pasztet z królika KGW Grabie, pieczona biała kiełbasa - KGW Węgrzce Wielkie, zrazy a'la krakowskie - KGW Janowice oraz tradycyjny żurek - KGW Kokotów.

NIE OD DZISIAJ WIADOMO, ŻE POLSKIE KUCHNIE REGIONALNE ZACHWYCAJĄ RÓŻNORODNOŚCIĄ, BOGACTWEM SMAKÓW I ZAPACHÓW. NIE INACZEJ BYŁO PODCZAS PRZEGLĄDU POTRAW REGIONALNYCH W SUŁKOWIE, ZORGANIZOWANYM POD HONOROWYM PATRONATEM BURMISTRZA WIELICZKI ARTURA KOZIOŁA. TYM RAZEM POPIS KULINARNYCH UMIEJĘTNOŚCI ZAPREZENTOWAŁY PRZEDSTAWICIELKI KÓŁ GOSPODYŃ WIEJSKICH Z MIEJSCOWOŚCI BRZEZI, GRABIE, JANOWICE, KOKOTÓW, SUŁKÓW I WĘGRZCE WIELKIE.

Przygotowane dania powstałe według sprawdzonych, wyjątkowych receptur ocenił gość specjalny - polski kucharz, dziennikarz kulinarny, autor wielu książek o gotowaniu, a także prowadzący polską edycję programu Top Chef - Grzegorz Łapanowski. Decyzją jurora Grand Prix przeglądu otrzymało Koło Gospodyń Wiejskich z Węgrzc Wielkich.

Podczas przeglądu nie zabrakło wielu niespodzianek zarówno dla Kół Gospodyń Wiejskich, jak i dla zgromadzonych gości. Tradycyjnie odbyła się loteria z atrakcyjnymi nagrodami, a o oprawę artystyczną wydarzenia zadbał Paweł Zygućki.

Serdeczne podziękowania za współpracę i ufundowanie nagród w konkursie kierujemy do lokalnych przedsiębiorców: Gargas Rośliny, Albero, Centrum Rehabilitacji i Odnowy Biologicznej w Wieliczce, Restauracja Sztolnia, Centrum Edukacyjno-Rekreacyjne Solne Miasto, Kwiatarnia Kwiatowe Kreacje, Winnica Wieliczka, Karczma Pod Wielką Solą, Sklep Zielarsko-Medyczny Vita-Style, Kwiatarnia Zielony Domek oraz Koło pszczelarzy w Wieliczce. Wielickie Centrum Kultury

ŚWIĄTECZNE SPOTKANIE ZWIĄZKU EMERYTÓW W MAGISTRACIE

Na zaproszenie burmistrza Wieliczki Artura Koziola oraz Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w wielickim Magistracie odbyło się świąteczne spotkanie seniorów zrzeszonych w wielickim oddziale. Przewodnicząca Kazimiera Ciupka powitała wszystkich gości oraz złożyła życzenia, dziękując za wsparcie organizacyjne i finansowe Gminie Wieliczka. W imieniu burmistrza Wieliczki wszystkim członkom Związku życzenia przekazała Agnieszka Szczepaniak - zastępca burmistrza ds. społecznych, wspólnie z Dominiką Chylińską - dyrektorką wielickiego MGOPS. Specjalne podziękowania trafiły również na ręce szefowej małopolskiego Związku Pani Wandy Szelańkowskiej, która stale uczestniczy w spotkaniach wielickich seniorów. *UMiG Wieliczka*

ŚWIĄTECZNE SPOTKANIE NAUCZYCIELI

W świątecznej atmosferze, na zaproszenie burmistrza Wieliczki Artura Koziola, spotkali się emerytowani nauczyciele, dyrektorzy, wychowawcy, członkowie Związku Nauczycielstwa Polskiego, którzy kształcili całe pokolenia dzieci i młodzieży ze szkół i przedszkoli Miasta i Gminy Wieliczka. Wspaniałych gości powitała Agnieszka Szczepaniak - zastępca burmistrza ds.

społecznych, która wspólnie z przewodniczącą Haliną Bryg, reprezentującą Związek Nauczycielstwa Polskiego, Anną Całką - dyrektorką Wydziału Szkół i Przedszkoli oraz Justyną Chorobik - kierowniczką Wydziału Szkół i Przedszkoli złożyły świąteczne życzenia, a także przedstawiły szeroką ofertę projektów i wydarzeń dedykowanych seniorom, których koordynowaniem

zajmuje się powołane z inicjatywy burmistrza Wieliczki Centrum Aktywności Społecznej, działające w ramach Wielickiego Centrum Kultury. Pani Halina Bryg zaprosiła także emerytowanych nauczycieli do udziału w wielu planowanych wyjazdach organizowanych przez Związek Nauczycielstwa Polskiego. *UMiG Wieliczka*

EKO CZYTANIE - O ZIEMIĘ DBANIE

22 kwietnia w Parku „Stok pod Baranem” obchodziliśmy Dzień Ziemi połączony z wielką akcją sprzątania. Troska o przyrodę i działania proekologiczne to codzienna misja, dlatego zachęcamy wszystkich do korzystania z nowootwartego na terenie Parku Punktu Wędrujących Książek, zrealizowanego przy owocnej współpracy z Mediateką - Biblioteką Miejską w Wieliczce. Misją budek bookcrossingowych jest korzystanie z książek, nie kupowanie nowych, a co za tym idzie - zmniejszenie wykorzystania papieru. Spotkanie z Moniką Borkowską-Szmit zgromadziło wielu młodych entuzjastów literatury na temat natury, a parkowa gra terenowa cieszyła się zainteresowaniem nieco starszych mieszkańców Miasta i Gminy Wieliczka. Dziękujemy wszystkim, którzy wzięli udział i włączyli się w zorganizowanie ekologicznej rozrywki dla najmłodszych: Miejsko-Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Wieliczce oraz OSP Chorągiewka. *UMiG Wieliczka*

13 KWIETNIA W KRAKOWIE ODBYŁ SIĘ FINAŁ XII EDYCJI OGÓLNOPOLSKIEGO KONKURSU I PROGRAMU CERTYFIKACJI „SAMORZĄDOWY LIDER EDUKACJI 2023” GMIN, POWIATÓW I WOJEWÓDZTW, ORGANIZOWANY PRZEZ FUNDACJĘ ROZWOJU EDUKACJI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO. PODCZAS UROCZYSTOŚCI W IMIENIU BURMISTRZA WIELICZKI ARTURA KOZIOŁA, ZASTĘPCA BURMISTRZA DS. SPOŁECZNYCH AGNIESZKA SZCZEPANIAK WRAZ Z ANNĄ CAŁKĄ - DYREKTOREM WYDZIAŁU SZKÓŁ I PRZEDSZKOLI ODEBRAŁY CERTYFIKAT „SAMORZĄDOWY LIDER EDUKACJI” PRYZNANY MIASTU I GMINIE WIELICZKA ORAZ WYRÓŻNIENIE SPECJALNE PRYZNANE ZA NAJWIĘKSZY I NAJBARDZIEJ ZAUWAŻALNY DLA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ PROGRES W DZIEDZINIE NOWOCZESNEGO ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ OD OSTATNIEJ CERTYFIKACJI W PROGRAMIE.

WIELICZKA SAMORZĄDOWYM LIDEREM EDUKACJI

W recenzji Komisji Konkursu czytamy: „W ocenie ekspertów potencjał edukacyjny Miasta i Gminy Wieliczka zapewnia wszechstronne i efektywne przekazywanie wiedzy, umiejętności i kompetencji na poziomie przedszkoli i szkół podstawowych.” Komisja zwróciła uwagę na kluczowy aspekt potencjału edukacyjnego Wieliczki na podstawie analizy wydatków wielickiego samorządu na oświatę, którą jednoznacznie wskazuje na coraz większy udział dochodów własnych w wydatkach na ten cel. Komisja wskazała na trwające i zakończone inwestycje w obszarze przedszkolnej i szkolnej infrastruktury, wskazując innym podmiotom, jak efektywnie i systemowo zaspokajać potrzeby interesariuszy przy udziale wypracowanych środków budżetowych. Wieliczka w sposób priorytetowy traktuje potrzeby mieszkańców w tym zakresie. Komisja wskazała też wyróżniające na tle innych jednostek samorządu terytorialnego wyniki egzaminów ośmioklasisty, które są zdecydowanie powyżej średniej województwa małopolskiego w poszczególnych przedmiotach. Jest to dowód na bardzo wysoką jakość kształcenia w wielickich szkołach. Według Komisji Ekspertów reprezentujących polskie środowisko akademickie, jednostki oświatowe Gminy Wieliczka prowadzone są nowoczesnie,

innowacyjnie, zgodnie z potrzebami, przy uwzględnieniu aktualnych wyzwań demograficznych, kulturowych i społecznych oraz zgodnie z najwyższymi standardami jakościowymi w dziedzinie zarządzania przestrzenią edukacyjną. W ramach Konkursu już po raz trzeci przeprowadzono certyfikację placówek oświatowych. Z przyjemnością informujemy, iż w gronie najlepszych szkół i placówek oświatowych spośród wszystkich placówek działających w certyfikowanych gminach powiatach i województwach znalazła się Szkoła Podstawowa nr 1 im. Kazimierza Wielkiego

w Wielicze. Certyfikat Edukacyjnej Doskonałości - dla szkoły, która wyróżnia się najwyższą jakością edukacji, nowoczesnym modelem zarządzania oraz znaczącymi sukcesami w kształceniu dzieci i młodzieży odebrał dyrektor Lucjan Rówiński. W tym miejscu pragniemy w sposób szczególny podziękować Dyrektorom i Nauczycielom szkół i przedszkoli z Miasta i Gminy Wieliczka, którzy swoim zaangażowaniem, otwartością i podejściem do kształcenia wspierają nowoczesną politykę oświatową realizowaną przez wielicki samorząd. UMiG Wieliczka

REMONT SZKOŁY PODSTAWOWEJ W SIERCZY

Wkrótce zostanie ogłoszony przetarg na modernizację dachu Szkoły Podstawowej w Sierczy, który ma zostać przeprowadzony w okresie wakacyjnym. Gmina Wieliczka zabezpieczyła na inwestycję 700 tys. zł. Remont przeprowadzony przez Zarząd Budynków Komunalnych obejmuje wymianę pokrycia dwuspadowego dachu w budynku o powierzchni użytkowej ponad 2200 mkw. W szkole oraz sali gimnastycznej zaplanowano m.in.: roboty rozbiórkowe, renowację drewnianej konstrukcji nośnej oraz pokrycia i odwodnienia dachu, naprawę i ocieplenie kominów, remont instalacji odgromowej, a także szereg prac naprawczych i malarskich. UMiG Wieliczka

KULTURALNY ROZKŁAD JAZDY / MAJ 2023

2 maja	godz. 11:00 - udział delegacji KPW w Świącie Flagi, Koźmice Wielkie – Pomnik ZWZ-AK
3 maja	godz. 10:00 - Msza św. w intencji Ojczyzny – Kościół św. Klemensa w Wielicze – Następnie po niej przy pomniku Odrodzenia Polski obchody 232 rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja 1791 r. - udział delegacji KPW
3 maja	godz. 11:00 - Przemarsz pocztów sztandarowych ulicami miasta z udziałem Reprezentacyjnej Orkiestry Dętej Kopalni Soli „Wieliczka”
3 maja	godz. 11:15 – Złożenie kwiatów pod Pomnikiem Odrodzenia Polski
3 maja	godz. 12:30 - II WIELICKI BIEG KONSTYTUCJI 3 MAJA, – ul. Powstania Warszawskiego 1
3 maja	godz. 12:45 – Piknik strażacki dla mieszkańców, prezentacje jednostek OSP oraz pokaz ratownictwa medycznego – Wielickie Planty
3 maja	godz. 18:00 - Koncert Pieśni Patriotycznych – Wielickie Centrum Kultury
4 maja	godz. 15:30 - 3 spotkanie Zarządu KPW XVIII kadencji (2023-2026) – Wielickie Centrum Kultury
6-7 maja	II Wielicki Turniej w Scrabble – Wielickie Centrum Kultury
8 maja	godz. 16:00 - Wspólny wykład UTW JPiI i Poniedziałkowego Klubu Seniora. Temat: „Albania - w krainie orłów” – Wielicka Mediateka, Sala kinowa
10 maja	godz. 18:00 - Gabinet Filmowych Cieni - , film „Bo się boi” dystrybucja Gutek Film, – Wielicka Mediateka, Sala kinowa
11 maja	zajęcia z biblioterapii dla seniorów „Cudem jest świat- księga szczęścia”, - mgr Elżbieta Bukowiec, CAS
12 maja	godz. 18:00 Ilustrowana Muzyką Historia Rocka - Wielickie Centrum Kultury ”
14 maja	godz. 10:00 - Mama, Tata i Ja: „Koł-przyjaciół górnik” – Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka w kopalni
14 maja	godz. 12:30 - Dzień Pszczoły – Rynek Górny w Wielicze
14 maja	godz. 13:15 - Rodzinne Malowanie Plenerowe – Rynek Górny w Wielicze
15 maja	godz. 12:30 - Południe Rozmaitości - poniedziałkowe spotkanie z podróżą. „Etiopia kraj niezwykły i naprawdę piękny” – Wielicka Mediateka, Sala kinowa
15 maja	godz. 17:00 - Tydzień Rodzin - Warsztaty czekoladowe, cena 20 zł za osobę – Wielickie Centrum Kultury
16 maja	godz. 17:00 - Tydzień Rodzin - Warsztaty tworzenia pachnących mydełek do kąpeli - bezpłatne – Wielickie Centrum Kultury
16 maja	godz. 17:30 - Warsztaty rozwoju osobistego „Skuteczna komunikacja i stawianie granic” – Wielicka Mediateka, Sala B1, 1 piętro, obowiązują zapisy
17 maja	godz 17:00 - Tydzień Rodzin - Warsztaty robienia świeczek - bezpłatne – Wielickie Centrum Kultury
18 maja	godz. 17:00 - Tydzień Rodzin - Warsztaty robienia lizaków, cena 15 zł za osobę – Wielickie Centrum Kultury
18 maja	godz. 18:00 - „Spotkania z historią Wieliczki” – Wielickie Centrum Kultury
19 maja	godz. 10:00 - Tydzień Rodzin - „Mamma Mia” - Spotkanie dla rodziców z dziećmi i kobiet w ciąży - Jak łagodnie, w duchu rodzicielstwa bliskości, pomóc dziecku łatwiej zasypiać i przesypiać całe noce? – Wielickie Centrum Kultury
19 maja	godz. 19:00-24:00, impreza „Noc Muzeów” – Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka w Zamku Żupnym i kopalni.
20-21 maja	9 Ogólnopolski Turniej Badmintonu Wielicki Cup – Solne Miasto Centrum Edukacyjno Rekreacyjne, zapisy: wielicki.cup@badmintonlider.pl
20-21 maja	godz. 11:00-18:00 - „Wieliczka skręca linę” – Trakt Solny w Wielicze
20 maja	godz. 18:00 - Inauguracja Projektu „Rynek w Centrum Kultury” – Rynek Górny w Wielicze
21 maja	godz. 12:30 - Baw się z Cafe Kultura i zdobądź lodową niespodziankę – Rynek Górny w Wielicze
21 maja	XIII edycja zawody pływackie o Puchar Solnego Miasta (runda III) – Solne Miasto Centrum Edukacyjno Rekreacyjne
22-23 maja	Wieliczka, 24-25 maja – Zabrze - II Międzynarodowa Konferencja Muzeów Górniczych i Skansenów Podziemnych Wieliczka-Zabrze 2023 – Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka, Kopalnia Soli „Wieliczka” i Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu
23.05 - 22.10	wystawa „Górnictwo i sztuka. Kolekcja porcelany Middelschulte” – Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka w Zamku Żupnym
25 maja	zajęcia z biblioterapii dla seniorów „Kocham życie za” - dr Lidia Ippoldt – CAS
26, 27, 28 maja	Dni Podstolic - Festyn Rodzinny w Podstolicach – Teren Rekreacyjny w Podstolicach
26 maja	godz. 17:00 - Śladami historii – Wielickie Centrum Kultury
26 maja	godz. 17:00-21:00 - Wieczór gier planszowych z rodzinnym turniejem Carcassonne, Wielicka Mediateka, hol Górny, obowiązują zapisy na turniej
27 maja	Kickboxing w walce z nałogami
27 maja	110-lecie Harcerstwa na Ziemiach Wielickich – Wielickie planty, Rynek Górny, Sala Kinowa Mediateka
27 maja	godz. 15:00 – Walne zebranie KPW – Wieliczka, sala „Magistrat” UMiG Wieliczka, ul. Powstania Warszawskiego 1
27-28 maja	Salt Mine Cup 2023 Turniej Piłkarski, Sport Myślenice (ul. Zdrojowa 9, 32-400 Myślenice) – boisko ze sztuczną nawierzchnią oraz boisko z naturalną nawierzchnią. Wielicka Arena Lekkoatletyczna (ul. Bogucka 6, 32-020 Wieliczka) – boisko ze sztuczną nawierzchnią, informacje: fundacjamalimistrzowie.pl
28 maja	godz. 12:30 - Baw się z Cafe Kultura i zdobądź lodową niespodziankę – Rynek Górny w Wielicze
28 maja	godz. 15:00 - Piknik rodzinny z okazji jubileuszu 50-lecia Biblioteki w Zabawie – Biblioteka w Zabawie
28 maja	godz. 15:00 - 45. Międzypowiatowy Przegląd Orkiestr Dętych - Echo Trombity – Rynek Górny w Wielicze
28 maja	Rodzinny Rajd Rowerowy „Velo” Kokotów – Świetlica środowiskowa w Kokotowie
28 maja	Koncert Katarzyny Oleś-Blachy – Kościół św. Sebastiana w Wielicze
30 maja	XX edycja Memoriału Barbary Strzeleckiej w Mietniowie, boisko przy Szkole Podstawowej w Mietniowie.
30 maja	godz. 17:00 - Spotkanie Towarzystwa Przyjaciół Muzeum: Wystawa „Górnictwo i sztuka. Kolekcja porcelany Middelschulte” - oprowadza kura-torka Klementyna Ochniak-Dudek – Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka w Zamku Żupnym
31 maja	godz. 16:00 - 39 spotkanie „Wieliczka-Wieliczanie” Bis! pt. „Wielka” poezja i „mała” architektura - spotkanie z pasjonatami Lidią i Zbigniewem Sałabunami” – Wieliczka, sala „Magistrat” UMiG ul. Powstania Warszawskiego 1

WIELICKI DZIEŃ INTEGRACJI

Wielicki Dzień Integracji to wydarzenie, która stanowi doskonałą okazję do spotkania się osób z dysfunkcjami oraz wspólnej integracji i zabawy. W atmosferze serdeczności, życzliwości i szacunku spotkały się osoby z niepełnosprawnościami, ich rodziny, przyjaciele, znajomi. Spotkanie zorganizowane zostało w formule rodzinnego pikniku, a patronat nad nim objął Burmistrz Miasta i Gminy Wieliczka. Przy Wielickiej Mediatece, we współpracy z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wieliczce, Wielickim Centrum Kultury, Wielickim Ośrodkiem Sportu, EKO Wieliczka, Wielicką Mediateką, Mediateką - Biblioteką Miejską w Wieliczce, Wspólnotą Młodzieży Niepełnosprawnej w Wieliczce, Środowiskowym Centrum Zdrowia Psychicznego, Fundacją Wspierania Rozwoju Społecznego „Leonardo”, Ochotniczą Grupą Medyczną, Animal Island, Spółdzielnią Socjalną PRZYSZŁOŚĆ w Wieliczce, Grupą Kuglarzy z Krakowa oraz Kukielkowem - współtworzyliśmy magię i atmosferę wyjątkowego spotkania, które obfitowało w atrakcje o różnorodnym charakterze. Razem mogliśmy poczuć moc i radość wspólnego spotkania, które z pewnością stanie się cyklicznym wydarzeniem w wielickim kalendarzu. W dedykowanym konkursie plastycznym udział wzięli: Urszula Rybak, Karol Rybak, Bogusław Batko, Robert Borkowski, Mateusz Sajdak, Mariola Zdziech. UMiG Wieliczka

fot. Wielkie Centrum Kultury

DAĆ LUDZIOM ODROBINĘ RADOŚCI

JEST JEDNĄ Z SETEK TYSIĘCY UCHODźCÓW, KTÓRZY WRAZ Z AGRESJĄ ROSYJSKIEJ ARMII UCIEKLI PRZED BOMBAMI. RAZEM Z 5 – LETNIM SYNKIEM OLEKSANDREM MIESZKA W OŚRODKU W GRABIU, GDZIE PEŁNI ROLĘ KOORDYNATORKI. Z ZAWODU PRAWNICZKA, PRZEPRACOWAŁA W PROKURATURZE 7 LAT, ALE 6 LAT TEMU ZNALAZŁA SIĘ W BRANŻY CUKIERNICZEJ – JEJ WYPIEKI OKREŚLANE SĄ MIANEM MAŁYCH KULINARNYCH CUDÓW, KTÓRYMI ZAPEWNIĄ BLISKIM I DAJSZYM TAK POTRZEBNE CHWILE RADOŚCI. O TRUDNYCH DOŚWIADCZENIACH UCIECZKI PRZED WOJNĄ, OCZEKIWANIU NA WIEŚCI OD WALCZĄCEGO MĘŻA, ŻYCIU W OŚRODKU ROZMAWIAMY ZE SVITLANĄ SEMENCHUK. WARTO DODAĆ, ŻE PODCZAS, GDY PYTANIA ZADAWANE SĄ PO POLSKU, ODPOWIEDZI PADAJĄ W MIESZANYM POLSKIM ORAZ GŁÓWNIIE UKRAIŃSKIM. I ROZUMIEMY SIĘ NIEMAL DOSKONALE.

Skąd dokładnie pochodzisz?

Z miasteczka leżącego w obwodzie żytomierskim, położonego niemal na granicy z Białorusią – Owruć, około 20 kilometrów od niej. To bardzo stare miasto z bogatą historią, istniało już za czasów Rusi Kijowskiej. Warto dodać, że w naszej okolicy mówi się głównie surżykiem (język potoczny będący mieszaniną ukraińskiego i staroruskiego). Ale teraz mówię po ukraińsku, nie znam jeszcze tak dobrze polskiego, chociaż codziennie posługuję się nim coraz lepiej.

Byłam ciekawa, jaki to język, bo doskonale rozumiem niemal wszystko, tak bardzo przypomina polski – to bardzo ciekawe doświadczenie. Przejdźmy jednak do trudniejszych spraw, choć to pewnie niełatwe dla ciebie i porozmawiajmy o tych strasznych wydarzeniach związanych z rosyjską agresją. Kiedy zdecydowaliście się na ucieczkę?

Wyjechaliśmy już 25 lutego, czyli dzień po ataku. Ja osobiście nie chciałam, ale mój mąż – Maksym, który już wcześniej widział, jak wygląda rejon zajęty przez Rosjan na wschodzie, nalegał. Mówił, że tam nie ma życia. Nie ma pracy, dzieci nie

mają warunków do nauki i rozwoju. Kiedy zobaczył ilość wojskowego sprzętu, który nagle się pojawił w naszych okolicach nalegał jeszcze bardziej. W którymś momencie nad naszymi głowami zaczęły latać rakiety. Bardzo wysoko, ale zrobiło to na nas straszne wrażenie. Pamiętam, że mąż rozmawiał wtedy przez telefon – a to człowiek, którego trudno oderwać od rozmowy. W sekundę odłożył wtedy słuchawkę i mówi: pakuj rzeczy, wyjeżdżacie do Polski. Nasz, a właściwie dom mojej mamy położony jest w centrum miasta. Tuż obok znajduje się urząd miasta, niedaleko szkoła.

Obawialiśmy się, że zwłaszcza urząd może stać się obiektem ataku. A wtedy bomby mogą spaść i na nas. Początek agresji to coś nieopisywalnego. Była zima, a w piwnicy przygotowaliśmy schron, z kocami, pierzynami. Tylko jak powiedzieć dziecku, że musimy na noc zejść do tego zimnego miejsca? Nie da się, to całkowicie nienormalna sytuacja.

Jak wyglądała droga na granicę?

Mąż odwiózł nas na przejście graniczne w Korczowej, ale nie pod samo przejście – to było niemożliwe. Mniej więcej piętnaście kilometrów przed granicą uformowała się wielka kolejka samochodów. Można było stać w niej albo iść pieszo. Mnie z małym dzieckiem udało się zabrać autokarem z innymi ludźmi. A kiedy jechaliśmy, widziałam pozostawione na poboczu walizy, cały wielki szereg waliz. Trudno było przemieszczać się tyle kilometrów z dziećmi i bagażem. Zdarzało się, że po prostu kobiety porzucały je po drodze, bo nie miały sił nieść dziecka na rękach i jeszcze ciągnąć za sobą ciężar. Było to dla nas wtedy okropne doświadczenie. Wybuchła wojna, na granicy okropnie dużo osób, same kobiety z dziećmi, może nawet dziesięć tysięcy. Ludzie czekają, bez jedzenia, bez wody. Boją się, płaczą. Straszne było czekanie w kolejce tuż przed samym przejściem. Tłum się kłębił, napierał. Trzymałam Saszę cztery godziny na rękach, aż w pewnej chwili ludzie zaczęli tak napierać, że niemal zabrakło mu powietrza. W którymś momencie skończyło nam się też jedzenie. Pojawili się ukraińscy wolontariusze, ludzie, którzy mieszkali w pobliżu, z gorącą herbatą. Przede mną w kolejce było jakieś dwieście osób, a za mną tysiące. Nie wiem, jak tym wszystkim kobietom udało się przetrwać, z dziećmi. Była przecież zima. W dzień jeszcze ciepło, ale w nocy minusowe temperatury.

Trudno to sobie nawet wyobrazić. Obrazki z granicy w tych pierwszych dniach zrobiły wstrząsające wrażenie w tym naszym świecie przyzwyczajonym do tego, że wszystko co straszne dzieje się gdzieś daleko.

Trudno to wszystko opisać słowami. Nie da się. A potem przeszliśmy na polską stronę, gdzie otoczono nas opieką. Było jedzenie, herbata, ciepło. Nie mogliśmy uwierzyć, że tak szybko Polacy zorganizowali wsparcie. Stali tam ludzie z tabliczkami z nazwami miejscowości, oferujący podwózkę. Wiele osób płakało, my płakaliśmy i Polacy płaka-

kali. To było coś niewyobrażalnego, ogrom niespodziewanej pomocy, jaką wtedy otrzymaliśmy. Ci ludzie przyjechali tam, na granicę, chcąc pomóc. Za głosem najgłębszego człowieczeństwa. Zabierali ludzi do siebie do domów, a przecież wymaga to nie tylko dobroci, ale jeszcze odwagi.

Jak to się stało, że trafiliście właśnie do Wieliczki?

Moja teściowa mieszka w Niepołomicach, tu pracuje. To najbliższy nam człowiek, a nigdy wcześniej nie byłam w Europie i bardzo bałam się tej podróży, sama, z małym dzieckiem. Mąż mnie uspokajał, że przyjadę do mamy, znajdę pracę, nasz synek pójdzie do przedszkola. A jemu łatwiej będzie walczyć, wiedząc, że jesteśmy bezpieczni.

Bo Twój mąż od razu poszedł na wojnę. Pamiętam, jak mniej więcej rok temu w ośrodku zamieniliśmy kilka słów. Widać było, jak wiele w tobie obaw, lęku i stresu.

Kiedy mój mąż poszedł na front straciłam jakieś dziewięć kilo. Maksym od razu po odstawieniu nas na granicę pojechał do punktu poborowego. Miał już doświadczenie, bo brał udział w walkach po rozpoczęciu wojny w 2014 roku, bo przecież tak długo ona już trwa. Teraz wysłano go do Siewierodoniecka, na samą linię frontu. Świadomość, że w każdej chwili możesz stracić najbliższego człowieka jest straszna. Kiedy tylko mógł

zadzwoić, mówił, że wszystko w porządku. Zawsze wszystko w porządku.

W tym okresie chyba nie rozstawiałaś się z telefonem.

Musiałam cały czas mieć go pod ręką, choć zdarzały się momenty, że nie mogłam. Prosiłam wtedy, że jeśli mój telefon będzie dzwonił, żeby szybko biec z nim do mnie. Czasami zdarzało się, że dzwonił, a ja będąc koordynatorką akurat załatwiałam coś ważnego i nie mogłam odebrać. Potem próbowałam oddzwonić, a tam, po drugiej stronie – cisza. Nie da się tego opisać. Nie da się wyrazić słowami, w jakim jesteś stanie, kiedy czekasz na telefon od ukochanego... Powinnam była zadzwonić... ale telefon milczy, dzień, drugi, trzeci... ciało odmawia robienia czegokolwiek, nie możesz normalnie rozmawiać... w głowie mam tylko myśli o nim... cały czas modlitwy i wydaje się, że mija nieskończoność, zanim się skontaktuje. A czasami w czasie rozmowy słychać było te wszystkie straszne odgłosy wojny, wybuchy, jeden za drugim, chrzęst tłuczonego szkła. Starłam się mu pomóc. Organizowałam zbiórki, między innymi na noktowizor, amunicję, butelki na wodę – w pewnym momencie nie mieli w ogóle wody, spiwory i wiele innych niezbędnych rzeczy. Dzięki pomocy wielu ludzi, udawało się zebrać pieniądze i wystać im niezbędne rzeczy.

Tyle mogłam zrobić. W tym czasie ze stresu bardzo rozwinęła się moja choroba autoimmunologiczna – prawie nie jadłam, żyłam w wielkim napięciu. A potem, w czerwcu, Maksym trafił do szpitala. Na szczęście nie było to nic bardzo poważnego, ale ze względu na mój stan zdrowia zwolnili go z wojska. 30 grudnia przyjechał do Polski. Teraz jesteśmy już razem i chcemy wspólnie wynająć mieszkanie.

Kogo zostawiliście w Ukrainie?

Na miejscu została moja mama z babcią. Babcia jest chora, powiedziała, że nie chce nigdzie jechać, bo jak się będzie przemieszczać na wózku. Woli umrzeć u siebie. Mama mogła jechać, ale postanowiła zostać z babcią. Pierwszy miesiąc, półtora to był dla nas straszny okres. Owruć był bombardowany. Mama z babcią chowały się w piwnicy. Przeżyły, a w tym czasie w całym kraju dużo ludzi ginęło.

Powiem po raz kolejny – trudno sobie to wyobrazić, emocje ludzie, którzy znajdują się w takich sytuacjach, emocje ich bliskich. Dziś czas tego największego strachu dla ciebie się skończył, ale wojna cały czas trwa.

My z Saszą nie widzieliśmy tego, co najgorsze. Nie doświadczyliśmy strachu wojny, chociaż przeżywalismy go też za naszych bliskich, którzy tam zostali. Nigdy wcześniej nie doświadczyłam takich uczuć, jak wtedy, kiedy moja rodzina ukrywała się w piwnicy, a mąż walczył na wojnie. Czułam wtedy rozpacz. Wtedy mogłam się tylko modlić, nie mogłam nic zrobić. Straszne. Nie zrozumie tego nikt, kto tego nie przeżył. To

przecież zupełnie nienormalna sytuacja. Nie powinno tak być.

Pamiętam tamten dzień, 24 lutego. To był szok. Wojna w Europie, w XXI wieku, nie do pomyślenia. Przypominały się obrazy z pierwszych dni wojny w '39 roku. Nigdy nie sądziłam, że gdzieś niedaleko cała ta przeszłość wróci, w nowej odsłonie dobrze znanego odchodzącym już pokoleniom dramatu wojny.

U nas też w rodzinie, kiedy o tym rozmawialiśmy mówili, że nie będzie wojny, – nie bój się, nie będzie wojny – mówili. A potem ona się zaczęła.

Powiedz, jak trafiliście do Grabia?

Przez moją teściową. Tam, gdzie pracuje, w zakładzie, dużo osób angażowało się w pomoc wolontaryjną. Od nich dowiedziała się, że powstaje ośrodek dla uchodźców i otwiera się 2 marca. Mieszkaliśmy wtedy z teściową w hostelu, ale tam ludzie pracowali i ciągle ktoś spał, więc nie można było nawet rozmawiać, nie mówiąc już o zabawie dzieci. Na początku trochę się bałam, bo tam był kościół, duchowni. Nie znałam tego świata i czułam się niepewnie. Ale wszyscy byli dla nas ogromnie mili, przytulali nas, przytulali dzieci. Wszyscy cały czas płakali. Na początku było niełatwo, bo się nie znaliśmy, obok ciebie nagle mieszkają sami obcy ludzie. A teraz jesteśmy jak jedna rodzina. Naszą Wielkanoc spędziliśmy wszyscy razem, całe nasze piętro.

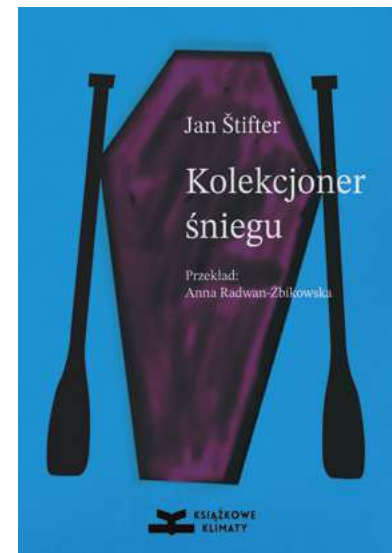
W Grabiu jesteśmy szczęśliwi, bo jesteśmy razem i wszyscy sobie wzajemnie pomagają. Co jest szczególnie ważne jeśli chodzi o sprawę pogodzenia pracy i opieki nad

dziećmi. W zakładach pracy, gdzie sporo osób znalazło pracę obowiązuje system zmianowy, a zmiany nakładają się na godziny rozpoczęcia zajęć w przedszkolu. Dzięki wzajemnej pomocy dana mama może pracować, bo w tym czasie inna mama zabierze do albo odbierze jej dziecko z przedszkola.

Jak widzisz przyszłość? Twoją i Ukrainy?

Jeśli o mnie chodzi, chciałabym otworzyć mój własny biznes związany z wyrobem słodkich ciast, ciasteczek. Myślę, że w ten sposób mogę dać ludziom odrobinę radości. Wiesz, wokół dzieje się tyle dramatów. Na tę jedną chwilę, kiedy bierzesz ciastko do ust możesz zamknąć oczy i poczuć radość w sobie. Choć odrobinę, to ważne zwłaszcza w tych trudnych czasach. Tak o sobie myślę, że daję ludziom radość.

Jeśli chodzi o mój kraj, myślę, że Ukraina musi wygrać, nie może być inaczej. Ale nie będzie już tak, jak wcześniej. Wiele moich znajomych straciło bliskich, jest wiele śmierci i cierpienia. Nad tym nie da się tak przejść do normalnego życia. Ból, horror tej wojny zostaną na zawsze. Ale mam nadzieję, że nastanie tam pokój. Tutaj otrzymaliśmy ogrom pomocy, wspaniałej ludzkiej dobroci. Zupełnie niespodziewanej i zaskakującej. Za co będziemy wdzięczni do końca życia. Słowa nie wyrażą tej wdzięczności. Ale ja bardzo bardzo chcę wrócić do siebie. Tutaj jesteśmy ze względu na dziecko, żeby mogło doświadczać normalnego dzieciństwa. Ale z czasem Ukraina zostanie odbudowana i zrobić musimy to my. I nasze dzieci. Myślę też, że nasze relacje polsko – ukraińskie będą coraz lepsze i razem będziemy tworzyć nową wspólną przyszłość. *Katarzyna Adolf*

ZNIKANIE

*Jan Štifter „Kolekcjoner śniegu”,
tłum. Anna Radwan-Żbikowska,
wyd. Książkowe Klimaty,
data premiery: 28 lutego 2023.*

Jan Štifter świetnie udowadnia w tej książce, że dziejowe przemiany, a zwłaszcza wpływ drugiej wojny światowej na zwyczajnych, oddalonych od wielkiej Historii i jej walca ludzi, są wciąż bardzo wdzięcznym tematem literackim, bo pozwalają na stworzenie zaskakującej opowieści o pozornie oczywistych kwestiach. Pisarz nie sięga po mrok wojennych doświadczeń, tak jak postąpiła jego czeska koleżanka po piórze Alena Mornštajnová, która we wstrząsającej powieści „Hana” postanowiła zajrzeć ze swą bohaterką do wnętrza obozowego piekła. U niego wojna pojawia się jakby mimochodem. Tak jak samobójcza śmierć – niezwykle wstrząsająca, a jednocześnie opowiedziana celowo w symbolicznym nawiasie. „Kolekcjoner śniegu” to opowieść o Czechostowacji doświadczonej przez los: działania nazistów i komunistów, ale także przez europejską centralizację, bo główny bohater książki to już obywatel Unii Europejskiej. Mało świadomy tego, co się działo z jego krajem wcześniej. Dominik jest bierny, obojętny, nieukształtowany światopoglądowo. Bez poczucia zrozumienia, czym jest historia i jaki ma wpływ na teraźniejszość. I to właśnie tę postać – klasyczny chyba jednak przykład literackiego antybohatera – Štifter skonfrontuje z wieloznaczną siłą pamięci. Kiedy Dominik zrozumie zagadkę pojawiającego się w jego mieszkaniu enigmatycznego chłopca, ujrzy, jak bardzo złożone może być życie, które jemu komplikują na co dzień raczej przyziemne i proste sprawy. Narracja „Kolekcjonera śniegu” toczy się na trzech płaszczyznach czasowych. Sięga początku lat trzydziestych ubiegłego stulecia, a kończy się blisko sto lat później. Ten wiek

Z GÓRNEJ PÓŁKI

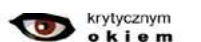
odcisnął na ojczyźnie Štiftera wyraźne piętno. Pisarz nie chce jednak opowiadać historii ani politycznej, ani społecznej, ani sprzężonej z jakąkolwiek ideologią, jakimkolwiek sposobem podsumowywania lub interpretowania bolesnej historii. Narracja jest tu bardzo kameralna choćby z tego względu, że silnie koncentruje się wokół losów zwykłych ludzi. Fragmentami staje się nawet czymś na kształt przygodowej powieści inicjacyjnej o perypetiach nastolatków. Tyle tylko że jeden z tej grupy znacznie się różni od dwóch pozostałych. A być może czytamy o losach tylko dwóch chłopców. A może ta zagadkowa opowieść, w której Štifter umieszcza bohaterów realistycznych i fantastycznych, ma jeszcze inną wymowę i wcale nie chodzi w niej tylko o tych, którzy są w centrum wydarzeń? Co zatem jest tu ważne? A może kto? Uzupełnieniem albo zawikłaniem narracji o chłopięcej przyjaźni i eksplorowaniu fragmentów świata pełnego niepokoju, frustracji i narastających nierówności jest opowieść sięgająca parę dekad wstecz. Nakładając się na siebie wizje literackie kierują nas ku współczesności. Ku Dominikowi, który w zasadzie nie wzbudza większego zainteresowania czytających. Jednakże najciekawsze w tej powieści jest to, w jaki sposób Jan Štifter połączy ze sobą obrazy rzeczywistości w różnych czasach, w których bohaterowie zawsze walczą z jakimiś niedosytami. Czegoś im brakuje, coś jest dla nich niemożliwe, o czymś marzą i nie mogą spełnić swoich marzeń. Wszystko to jest wyjątkowo bolesne. Czy będzie to miłosne rozczarowanie, czy życie w komunie, w której każdy naznaczony jest w jakimś stopniu śladem wojny, czy też ponura egzystencja pomocnika na budowie, który marzy o kupnie samochodu – wszystkie opowiedziane tu historie połączy specyficzny fatalizm. I coś jeszcze. Štifter wykorzystuje różne środki wyrazu, by przykuć uwagę do wartkiej akcji powieści, a przy tym jednak cały czas zaskakiwać i wywoływać poczucie, że jednak niektóre elementy tej fabularnej układanki do siebie nie pasują.

Ale wszystko ma znakomite proporcje. Mnie bardziej zaintrygowały jednak nie eksponowane losy dorastających chłopców, lecz kobiece postacie pozornie tylko usytuowane na drugim planie. Niesamowicie działający na wyobraźnię obraz ostatnich chwil matki i jej

dziecka nadaje „Kolekcjonerowi śniegu” wielkiego dramatyzmu, jednakże czeski pisarz umie zachować równowagę: opowiedziane tutaj dramaty rozgrywają się pomiędzy pozornie sielankowymi scenami, a na pewno między scenami, które nie będą miały aż takiego wielkiego ciężaru.

Tak naprawdę powieść Jana Štiftera jest bardzo mroczna i bezkompromisowa w kilku wymiarach, jednakże najwyraźniejszy jest ten społeczny. Funkcjonowanie jednostki w mikrospołeczeństwie tworzone przez innych pokrzywdzonych przez historię oraz okoliczności. Prywatne dramaty małżeńskie wraz z ich wyjątkowo ponurymi konsekwencjami – dramatami dzieci, które nie są przecież odpowiedzialne za cierpienia rodziców, a jednak stają się ich specyficzną częścią. Życiorysy złamane, skrócone, zdefiniowane. Niektóre również tajemnicze tak jak część motywacji działań. Ukryte poczucie winy, że czegoś się nie zrobiło. Albo od czegoś się uciekło. Sama druga wojna światowa jest tu w zasadzie tylko dyskretnym tłem. A jednak widzimy, jak przetłumuje się, rozpada i zmierza ku chaosowi świat, w którym Cześć usiłują określić swoją tożsamość, a przede wszystkim walczyć o dobro rodziny. Rodzina u Štiftera jest źródłem różnych opresji i autor świetnie je niuansuje. Jednocześnie nie jest wtórny, gdy opowiada o rozczarowaniach małżeńskich ani gdy stara się przybliżyć do rozpaczony żony czy matki. Podoba mi się w „Kolekcjonerze śniegu” również efekt osiągnięty dzięki dynamicznym dialogom. Štifter wie, że autor może opowiedzieć równie wiele co sami bohaterowie książki. Dlatego oddaje im głos nawet wówczas, gdy wydaje się, że nie są w stanie go zabrać. Opowiada o świecie, w którym każdy musiał podjąć trudne decyzje, lecz to, co najtrudniejsze, kryje się gdzieś między tymi wyborami. Bo życie postaci z tej powieści jest niezwykle trudne z kilku powodów. Najbardziej bolą nieobecności. To, że coś zostało odebrane albo utracone. Jan Štifter bardzo subtelnie portretuje ludzką rozpacz. Ta powieść jest kameralnym świadectwem kolosalnego bólu i rozczarowania. Prowadzi nas w nieoczywiste rejony i używa niestandardowej symboliki. A jednocześnie opowiada o czymś uniwersalnym i znanym nam wszystkim.

Jaroslav Czechowicz

„Codziennie szukam słowa” – zwycięzcy wielickich debat 2023

MIEDZYSZKOLNA LIGA DEBAT OKSFORDZKICH W WIELICZCE TO PROJEKT EDUKACYJNY REALIZOWANY PRZEZ MEDIATEKĘ – BIBLIOTEKĘ MIEJSKĄ W WIELICZCE POD PATRONATEM HONOROWYM BURMISTRZA WIELICZKI ARTURA KOZIOŁA. JEGO CELEM JEST STWORZENIE PRZESTRZENI KONSTRUKTYWNEJ DYSKUSJI DLA MŁODZIEŻY NA WAŻNE DLA NIEJ TEMATY, WSPARCIE W NAUCE TRUDNEJ SZTUKI DYSKUTOWANIA ORAZ WYSTĄPIEŃ PUBLICZNYCH. PARTNERAMI PROJEKTU SĄ: WYDZIAŁ SZKÓŁ I PRZEDSZKOLI URZĘDU MIASTA I GMINY WIELICZKA, MIEJSKO-GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W WIELICZCE, WIELICKIE CENTRUM KULTURY ORAZ WIELICKI OŚRODEK SPORTU.

Od stycznia młodzież z 8 szkół w gminie Wieliczka brała udział w warsztatach i wykładach przygotowujących się do czwartej już edycji Międzyszkolnej Ligi Debat Oksfordzkich w Wielicze. Młodzież wraz z opiekunami pracowała pod czujnym okiem Krzysztofa Buły oraz Jakuba Kozłowskiego - członków Krakowskiego Stowarzyszenia Mówców, które sprawuje patronat merytoryczny nad wielicką Ligą Debat.

W debatach, organizowanych w tym roku pod hasłem „Codziennie szukam słowa”, zmierzyły się drużyny reprezentujące: Szkołę Podstawową nr 3 i 4 w Wielicze, Szkołę Podstawową w Gorzkowie, Koźmicach Wielkich, Węgrzcach Wielkich, Śledziejowicach, Sygneczowie oraz Montessori School w Wielicze.

W tym roku I etap odbył się 8 marca a młodzież sama zgłaszała propozycje tez, dyskutując na następujące tematy:

Tezę I: Polski system edukacji sprzyja rozwojowi zainteresowań uczniów – obaliła drużyna SP w Węgrzcach Wielkich. Tezę II: Współczesna młodzież nie jest tolerancyjna – obroniła młodzież z SP w Gorzkowie. Tezę III: Dalszy rozwój technologii jest dla człowieka większym zagrożeniem niż szansą – obaliła drużyna z SP w Śledziejowicach. Tezę IV: W szkole powinno być zdecydowanie więcej godzin lekcyjnych z przedmiotów w zakresie nauk ścisłych niż humanistycznych – obaliła młodzież z SP w Sygneczowie.

Finały Międzyszkolnej Ligi Debat Oksfordzkich w Wielicze odbyły się 4 kwietnia w Wielickiej Mediatece. W II etapie znalazły się 4

drużyny. W pierwszej debacie Szkoła Podstawowa w Węgrzcach Wielkich debatująca ze Szkołą Podstawową w Gorzkowie obroniła tezę: Funkcjonowanie dzienników elektronicznych w szkołach przynosi więcej szkód niż korzyści. W drugiej debacie półfinałowej, której teza brzmiała: Obecny model funkcjonowania uczniów, oparty na ich uczestnictwie w licznych zajęciach pozalekcyjnych, należy ocenić negatywnie - Szkoła Podstawowa w Sygneczowie zwyciężyła na argumenty z mocno broniącą tezy Szkołą Podstawową w Śledziejowicach.

Finał pomiędzy Szkołą Podstawową w Węgrzcach Wielkich i Szkołą Podstawową w Sygneczowie do łatwych nie należał. Dyskutanci zmierzili się z tezą: Wzrost popularności dziennikarstwa internetowego należy ocenić negatywnie. Po ośmiu mowach, piętrzących się argumentach, wielu pytaniach i licznych kontrargumentach teza została obalona.

Serdecznie gratulujemy zwycięskiej młodzieży ze Szkoły Podstawowej w Sygneczowie, która obroniła tytuł Mistrza Międzyszkolnej Ligi Debat Oksfordzkich w Wielicze oraz Kacprowi Białogońskiemu, który uzyskał tytuł najlepszego mówcy tegorocznych debat. Gratulujemy wszystkim uczestnikom wraz z opiekunami za podjęcie wyzwania i trudu przygotowań, które sprawiły, że tegorocznych mówców słuchało się naprawdę wspaniale. Już w czerwcu drużyna ze Szkoły Podstawowej w Sygneczowie spotka się w Wielkim Finale ze zwycięzcami Ligi Debat Oksfordzkich w Niepołomicach.

MBM w Wielicze, Katarzyna Piątek.

fol. MBM w Wielicze

„Bajką połączeni” – II Rodzinny Dzień Książki

Już po raz drugi Mediateka – Biblioteka Miejska w Wielicze udowodniła, że zarówno mali, jak i dumni kochają czytać! Tegoroczna edycja Rodzinnego Dnia Książki Dziecięcej „Bajką połączeni” po raz kolejny okazała się strzałem w dziesiątkę!

W tym dniu budynek biblioteki wypełnił się miłośnikami książek w każdym wieku. Już po godzinie 13 hol biblioteki zaczął się wypełniać rodzinami z dziećmi. Oczekując na pierwszą z atrakcji, czyli koncert DUO PERFORMANCE „W krainie dziecięcej wyobraźni”, uczestnicy zapoznawali się z ofertą wydawniczą wydawców: Bliżej Przedszkola, Natuli, Bona, Literówka (gdzie autorka, Weronika Szelegiewicz prezentowała swoją serię o Koniberkach) oraz Dwie Siostry.

Mali zwiedzający chętnie przysiadali przy stoliku ilustratorskim, gdzie znajdowała się Pracownia Bajkostworów. Dzieci mogły tam stworzyć bajkowe postacie. Sala kinowa podczas koncer-

tu DUO PERFORMANCE w wykonaniu Moniki Biederman-Pers oraz Piotra Karzełka wypełniła się po brzegi. Od godziny 16 trwały warsztaty autorki Weroniki Szelegiewicz „W magicznym świecie Koniberków” oraz Bibliotektyw – kryminalny quiz dla dzieci. Dzieci, skrupulatnie słuchając wytycznych, wykonały przepiękne Koniberki, stworki, które są bohaterami książek autorki. Z kolei Bibliotektyw sprawdził wiedzę w temacie popularnych serii kryminalnych dla

dzieci. Uczestnicy świetnie sobie radzili z zadaniami, a o pierwsze miejsce rozegrano mocno emocjonującą dogrywkę. Podczas wydarzenia mali uczestnicy wydarzenia mogli zamienić się w tygrysa czy smoka dzięki magii, a zmęczeni wieloma atrakcjami, mogli odsapnąć wśród książek w dziale Dziecięcy i Młodzieżowym czy Wypożyczalni Główniej. Oczywiście był też kącik u Justy Cafe, gdzie na wszystkich czekały przepyszne, bajkowe deserki. MBM w Wielicze, Magdalena Paluch

fol. MBM w Wielicze

www.biblioteka.wieliczka.eu

Wiosenny wernisaż Wielickiej Grupy Twórców Art Klub

Wiosenny wernisaż Wielickiej Grupy Twórców Art Klub upłynął w niezwykle czarującej atmosferze. Uroczystemu otwarciu wystawy dzieł artystów, działających pod patronatem Wielickiego Centrum Kultury towarzyszył podniosły nastrój z uwagi na rozpoczęcie przygotowań do świętowania tegorocznego jubileuszu 30-lecia istnienia grupy. Wieczorne spotkanie nie mogło się odbyć bez tradycyjnego akcentu muzycznego. Tym razem zgromadzeni goście mieli okazję wysłuchać występu absolwenta Wydziału Wokalno-Aktorskiego Akademii Muzycznej Marcina Korbuta, który pokazem swych wokalnych umiejętności wzbudził zachwyt wśród publiczności.

Obok prezentacji niezwykle ciekawych dzieł, wydarzenie było okazją do serdecznych rozmów wśród zgromadzonych gości, a także do poznania ciekawostek i inspiracji artystów do stworzenia tak wyjątkowych prac. Po obejrzeniu wystawy zaproszeni goście udali się na wspólny poczęstunek. Na zakończenie spotkania nie zabrakło tradycyjnej, pamiątkowej fotografii. Wystawę będzie można oglądać w Wielickim Centrum Kultury od 22 kwietnia do 11 czerwca. Serdecznie zapraszamy! Wielickie Centrum Kultury

W GABINECIE FILMOWYCH CIENI

12 kwietnia o godzinie 18:00, w Kinie Wielickiej Mediateki, odbyło się kolejne wydanie z cyklu „Gabinet Filmowych Cieni”. Tym razem mieliśmy okazję obejrzeć film „Bezmiar”, poprzedzony prelekcją Katarzyny Adolf. Rzym, lata siedemdziesiąte XX wieku, czasy ważnych zmian społecznych i kulturowych, pełne blasku i splendoru.

Młoda rodzina Borghetti właśnie wprowadziła się do jednego z nowo wybudowanych bloków mieszkalnych. Przeprowadzka ma wymiar słodko-gorzki. Choć rozpędzający się z najwyższego piętra widok na Rzym jest olśniewający, członkowie rodziny nie są sobie tak bliscy jak kiedyś. Clara i Felice nie są już zakochani, ale

nie potrafią się rozstać. Dla Clary jej wyjątkowa relacja z trójką dzieci staje się ucieczką przed samotnością. Najstarsza córka, Adriana (11) korzysta z tego, że nikt w sąsiedztwie jej nie zna i zaczyna eksplorować ukrytą dotychczas sferę własnej tożsamości. Prowadzi to do rodziny do krytycznego punktu. Wielickie Centrum Kultury.

Familijna Niedziela w Kokotowie

16 kwietnia spotkaliśmy się w Świetlicy Środowiskowej w Kokotowie, aby wspólnie z najmłodszymi poznać przygody Pchły Krętaczki. To wszystko za sprawą teatru, który odwiedził naszą świetlicę i sprawił najmłodszym wiele radości! Wydarzenie z cyklu Familijna Niedziela jak zwykle przyciągnęło spo-

rą ilość, nie tylko najmłodszych widzów wraz z rodzicami, ale i starszych dzieci. Występ, oparty na twórczości mistrza poezji dla najmłodszych – Jana Brzechwy, zachwycił wszystkich uczestników. Zawdzięczamy ten fakt wspaniałej grze aktorów, ich zaangażowaniu, umiejętnościom kontaktu z dziećmi oraz do-

skonałej scenografii. Nie zabrakło waloru edukacyjnego wystąpienia, ponieważ wiersz „Pchła Krętaczka” uczy, że figle, oszustwa i kłamstwa, których dopuszczała się tytułowa bohaterka, nigdy nie wychodzą na dobre.

Wielickie Centrum Kultury

TO JUŻ SIÓDMY RAZ, KIEDY PRZENIESIEMY SIĘ W PRZESZŁOŚĆ, BY PODPATRZEĆ, JAK WYGLĄDAŁO ŻYCIE W SOLNYM MIEŚCIE PONAD 200 LAT TEMU, KIEDY TO WIELICKA KOPALNIA DZIAŁAŁA PEŁNĄ PARĄ, A DO DRAŻENIA KOPALNIANYCH SZYBÓW I TRANSPORTOWANIA SOLNEGO UROBKU NA POWIERZCHNIĘ NIEZBĘDNE BYŁY DŁUGIE I WYTRZYMAŁE LINY. W DNIACH 20-21 MAJA, PRZY DWÓCH SĄSIADUJĄCYCH ZE SOBĄ WIELICKICH TRAKTACH, T.J. PRZY TRAKCIE POWROŹNIKÓW ORAZ PRZY TRAKCIE SOLNYM, ODBĘDZIE SIĘ PLENEROWE WYDARZENIE HISTORYCZNE POD NAZWĄ „WIELICKA SKRĘCA LINĘ”.

Wieliczka skręca linę po raz siódmy

Do wspólnego skręcania liny zapraszają organizatorzy: Miasto i Gmina Wieliczka oraz Warsztat Powroźniczy z Wieliczki na czele z pomysłodawcą tego przedsięwzięcia - Markiem Skubiszem - historykiem sztuki, pracownikiem Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka, pasjonatem ruchu rekonstrukcyjnego i prawdziwą kopalnią wiedzy na temat dawnego powroźnictwa. Pan Marek, jak na człowieka z pasją przystało, o swoim oryginalnym hobby i plenerowym przedsięwzięciu, któremu oddał całe serce i w które konsekwentnie angażuje rodzinę i przyjaciół, opowiadać potrafi w sposób niezwykle barwny i interesujący. W tym miejscu oddajmy więc głos naszemu bohaterowi: –Lata 1809-13, a więc czasy, w które chcemy przenieść naszą publiczność, były szczególne w historii Wieliczki i kopalni soli. Po pokonaniu Austriaków w 1809 r., cesarz Napoleon wymusił na nich zgodę na to, żeby Wieliczka wraz z kopalnią należała równocześnie do Cesarstwa Austriackiego i Księstwa Warszawskiego. Było to wydarzenie bez precedensu, oznaczało między innymi podwójną obsadę urzędników oraz podział zysków. To z tamtego okresu pochodzi pobliski budynek zwany Turówką. Austriacy wiedzieli, iż z solanki, którą do tej pory wylewano, też można pozyskiwać sól, dlatego zainicjowali budowę warzelni, która powstała na terenie dawnego folwarku o nazwie „Tur” – stąd wzięta się nazwa obiektu. Do produkcji miano używać

węgla z kopalni w Jaworznie, która znajdowała się na terenie Księstwa. Austriacy mieli dostarczać więc technologię, a Polacy węgiel. Warzelnia nigdy nie pełniła jednak swojej pierwotnej funkcji. Po przegranej Napoleona w bitwie pod Lipskiem zarówno kopalnia, jak i całe miasto powróciły pod całkowite władanie Habsburgów. Z ekonomicznego punktu widzenia oznaczało to koniec dostępu do taniego opału z Jaworzna. Wyposażenie gotowego zakładu wkrótce sprzedano. Dzisiaj budynek pełni funkcje hotelu.

Miejsce imprezy, gdzie będzie można skręcać liny i poczuć się jak w czasach wojen napoleońskich, podobnie jak cała idea przedsięwzięcia, nie jest przypadkowe. Pan Marek tłumaczy:

- To dawny C.K. Salinarny Trakt Powroźniczy na Turówce, gdzie od końca XVIII do poł. XIX w. powroźnicy produkowali liny konopne na potrzeby wielickiej kopalni. Wytyczono go w dolinie rzeki Srawy, na terenie niezabudowanym. Tor miał długość ok. 550 m, a powroźnicy skręcali na nim liny szybowe o długości do 200 sążni (ok. 380 m). Odbywać mogło się to jednak tylko w dni pogodne, ponieważ tor nie posiadał zadaszenia, a skręcana lina nie mogła być przecież mokra. Kiedy w 1853 r. Ministerstwo Skarbu w Wiedniu nakazało zaopatrzenie szybów wyciągowych w Wielicze w liny druciane (stalowe) – trwalsze i tańsze od konopnych - kariera liny konopnej dobiegała już końca.

Do dzisiaj żyją jednak jeszcze osoby trudniące się tym zajęciem, a wśród nich panowie Różyccy z Dobczyc i Myślenic. Ja sam przystawowiowego bakcyła złapałem dzięki życzliwej pani Stefani Góreckiej, wdowie po powroźniku Eugeniuszu Góreckim, który prowadził warsztat w Krakowie przy ul. Wolskiej. To pani Stefania podarowała mi pierwszą maszynę powroźniczą i narzędzia, jak również nauczyła podstaw zawodu. Od Niej wszystko się dla mnie zaczęło.

W tym miejscu warto zresztą wspomnieć o jednej z niezliczonych ciekawostek, jakie usłyszeliśmy podczas rozmowy z Markiem Skubiszem. W dawnych czasach powroźnictwo było fachem typowo męskim, do którego wstępu nie miały kobiety. Istniał tylko jeden wyjątek, kiedy to przedstawicielka płci pięknej mogła prowadzić warsztat powroźniczy.

- Dotyczył on wdów po mężach-powroźnikach, które wobec trudnej sytuacji życiowej otrzymywały wsparcie całego cechu i mogły samodzielnie prowadzić działalność do momentu powtórnego zamążpójścia – tłumaczy pan Marek.

Dlaczego jednak zawód powroźnika przeznaczony był przede wszystkim dla mężczyzn? Odpowiedź na te i wiele innych pytań poznacie podczas zbliżającej się odsłony wydarzenia „Wieliczka Skręca Linę”. Program tegorocznej imprezy prezentuje się niezwykle różnorodnie i interesująco - z muzyką i rzemiosłami dawnymi, z przedstawieniami teatralnymi, pokazami i warsztatami dla dużych i małych widzów, z gośćmi z kraju i zagranicy, a także ze smakowitym poczęstunkiem, o który zadbają panie z Kół Gospodyń Wiejskich z gminy Wieliczka. Czego zatem dokładnie możemy spodziewać się po tegorocznej edycji wydarzenia „Wieliczka Skręca Linę”? Pomysłodawca i główny realizator imprezy opowiada:

-Podobnie jak w latach ubiegłych zadbaamy, aby ten majowy weekend obfitował w wiele atrakcji z historią w tle. W kameralnej atmosferze wielickich traktów na własnej skórze będzie można przekonać się, ile wysiłku wymaga skręcenie sznura i jak to możliwe, że liny się nie rozkręcają, a także co było bardziej skomplikowane – samo skręcanie, czy też może zakończenie liny. Ale to oczywiście nie wszystko! W obozowisku historycznych oddziałów wojskowych zobaczymy, jak wyglądali

żołnierze austriaccy i napoleońscy, weźmiemy udział w „Dawnych Zabawach” z Artystami Ulicznymi Krakowa, dowiemy się, jak wyglądała i funkcjonowała apteka z początku XIX wieku, przyglądnijemy się pracy dawnych rzemieślników, między innymi przy obróbce lnu, pokrzywy i konopi. Wspólnie zgłębimy tajniki hafciarstwa, bednarstwa, bursztyniarstwa i dawnych technik fotograficznych. Niezwykłe wrażenie zrobi z pewnością prezentacja kaligrafii i rysunku w wykonaniu artysty z Czech - Václava Šipoša. Dla chętnych, których z pewnością nie zabraknie, czekał będzie również powóz, który zabierze w krótką przejażdżkę po Wielicze. Wydarzenie ubarwią ponadto akcenty artystyczne – będą to pieśni dziadowskie z towarzyszeniem liry korbowej w wykonaniu Jana Malisza, spektakl Teatru Rozrywki Trójkąt: „Magiczna fasola”, na który zapraszamy w sobotę o godz. 17.00 oraz koncert Kapeli Kasi Chodoń, który odbędzie się w niedzielę o godz. 16.30. W międzyczasie obejrzeć będzie można też plenerową wystawę Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka poświęconą – a jakże! – produkcji sznurów.

Na wielickich traktach podczas powroźniczego weekendu spotkać będzie można oczywiście pana Marka Skubisza, który jest nie tylko pomysłodawcą i głównym realizatorem tego przedsięwzięcia, ale również siłą napędową dla Warsztatu Powroźniczego z Wieliczki, znanego również jako „Sznuroroby z Wieliczki”. To doskonała okazja, aby spotkać tego – nomen omen – „pozytywnie zakręconego” człowieka z pasją i posłuchać jego fascynujących opowieści. Na zachętę polecamy odwiedzić stronę internetową jego autorstwa, która – choć wciąż jeszcze w budowie – już dzisiaj zawiera mnóstwo informacji i przepięknych zdjęć: <https://powrozy.pl/wieliczka-skreca-line/> Na zakończenie jeszcze kilka słów od naczelnego „Sznuroroba” z Wieliczki:

– serdecznie zapraszamy na siódmą odsłonę imprezy „Wieliczka skręca linę”. Zadbaamy o to, aby każdy znalazł coś dla siebie i powrócił do domu bogatszy o nową wiedzę i doświadczenia, a także jeśli tylko będzie miał na to ochotę, bogatszy o pamiątkowy, własnoręcznie skręcony sznurek!

Wielickie Centrum Kultury/ Klaudia Wojenka

foto: UMIG Wieliczka

Spotkanie autorskie z Lidią Sałabun

W niedzielne popołudnie poezja Lidii Sałabun przeniosła krzyszkowiczanki do krainy dzieciństwa, do świata, w którym człowiek bardziej był niż miał. Do domu babci, która promieniem radości malowała obraz duszy w człowieku, a w jej domu stół zawsze czekał na gości. Do Doliny Wilgi, na łąki, pastwiska i polne ścieżki, do świata, gdzie czas odmierzali pory roku. Takie dzieciństwo opisała w swojej poezji pani Lidia, a jego współczesną wersję przedstawiła wraz z wnukiem Antosiem w książce „Antosiowe opowieści” zawierającej wspomnienia z czasu pandemii, który był dla Antosia, Stasia i Frania, mimo izolacji i trudności, czasem pełnym przygód, zabaw, spacerów i kształcących wycieczek.

Benefis pani Lidii, poetki, pisarki, laureatki konkursów poetyckich, emerytowanej nauczycielki geografii, zorganizowany w Domu Ludowym na osiedlu Krzyszkowice przez Radę Osiedla Krzyszkowice oraz filię Mediateki-Biblioteki Miejskiej w Wieliczce przy współpracy ze Szkołą Podstawową nr 4 i OSP Wieliczka Krzyszkowice, licznie zgromadził mieszkańców, którzy przyszli spotkać się z autorką i spędzić wspólnie niedzielne popołudnie, słuchając poezji. Na spotkanie przybyli także przedstawiciele lokalnej społeczności, m.in. dyrekcja i nauczyciele emeryci ze Szkoły Podstawowej nr 4. Zgromadzonych gości powitali Elżbieta Sikora – przewodnicząca Zarządu Osiedla Krzyszkowice oraz Piotr Sionko – dyrektor wielickiej biblioteki. Spotkanie poprowadziła bibliotekarka z krzyszkowickiej filii - Małgorzata Płoszaj. Realizacja wydarzenia była możliwa dzięki wspólnej pracy i zaangażowaniu wielu osób: m.in. Elżbiety Sikory, Małgorzaty Płoszaj, Barbary Milc, Bogumiły Barczyk, Anny Cieleckiej, Damiana Gumulskiego, Tomasza Płoszaj a także Bożeny i Szymona Nowaków, autorów przepięknej kwietnej dekoracji scenicznej. Niespodziankę dla zebranych przygotowały Uczennice Szko-

ły Podstawowej nr 4, które pod kierunkiem pani Magdaleny Baran zaprezentowały program artystyczny z wokalnym występem Julii Rynduch. Spotkanie zostało zorganizowane w ramach akcji promującej filię wielickiej biblioteki pt. „Poznaj swoją bibliotekę. 30 dni dookoła filii w Krzyszkowicach”.
MBM w Wieliczce

Nowe Punkty Wędrujących Książek w Wieliczce

W związku z obchodzoną w kwietniu Międzynarodowym Dniem Książki wielicka biblioteka, przy współpracy z EKO Wieliczka, otworzyła kolejne Punkty Wędrujących Książek na mapie miasta. Pierwsza budka bookcrossingowa została umiejscowiona przy tarasie widokowym w Parku „Stok pod Baranem” 22 kwietnia podczas spotkania „Eko czytanie - o Ziemię dbanie”. Przy okazji tego wydarzenia odbyła się również akcja sprzątania parku oraz spotkanie autorskie dla dzieci z Moniką Borkowską-Szmit. Rozmawiano o książce „Stach i śmieci”, poruszając wątek dbania o czystość naszej planety.

Drugą budkę otworzyło 2 dni później na Trakcie Solnym w centrum Wieliczki, tuż obok Szkoły Podstawowej nr 2. W obecności burmistrza Wieliczki Artura Koziółki pierwszymi książkami wypełnili budkę uczniowie wielickiej „dwójki” oraz uczniowie z Rumunii, odwiedzający Wieliczkę w ramach programu Erasmus. Bookcrossing polega na wymianie książek w miejscach publicznych w punktach do tego przeznaczonych. Celem idei jest dawanie książkom drugiego życia. Wielicka Biblioteka sprawuje opiekę merytoryczną nad czterema takimi punktami w Wieliczce. Przypomnijmy, że od roku działają one także w Parku Mickiewicza przy Solnym Mieście oraz na Miasteczku Ruchu Drogowego przy ul. Jedynaka. MBM w Wieliczce

Sesja Gminnej Rady Seniorów

29 marca br w sali wielickiego Magistratu odbyła się XII sesja Gminnej Rady Seniorów. Podczas obrad zostały podjęte uchwały:

- w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Konkursu Literackiego „Pisane nie do szuflady”,
- w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Konkursu Fotograficznego „Kwiaty moja miłość”

Konkursy adresowane są do wszystkich mieszkańców gminy Wieliczka w wieku powyżej 60 lat.

Termin nadsyłania prac w obu konkursach upływa z dnia 31 sierpnia 2023 r.

Regulaminy można znaleźć na stronach internetowych UMig Wieliczka /zakładka Gminna Rada Seniorów/, Centrum Aktywności Społecznej, gdzie jest też dostępna forma papierowa.

Podczas obrad radni zapoznali się z planem wydarzeń organizowanych w najbliższych miesiącach dedykowanych seniorom min. Polonez na 100 Par, Wielicka Spartakiada Seniorów, Senior w Muzeum, Południe Rozmaitości, Warsztaty z Biblioterapii zajęcia ruchowe – aerobik w wodzie, gimnastyka dla seniora, i wielu innych. Przewodnicząca poinformowała radnych nowo powstałej grupie wokalne, która zaprasza w swoje szeregi wszystkich kochających śpiew.

W dyskusji radni jednogłośnie stwierdzili że oferta jest bardzo różnorodna, a zainteresowanie seniorów udziałem w proponowanych formach aktywności coraz większe.

Hanna Koziół/ Gminna Rada Seniorów

Wiosna

Co jest w tobie wiosno?

Że jesteś tak pora radosna?

Budzisz do życia nawet zmurszałe kamienie

Wszystko wokoło odmieniasz!

Refleksja

Szalone tempo, zwariowany świat

to nasz świat ostatnich lat

Zatrzymaj się w miejscu i pomyśl

za czym tak ciągle gonisz?

Ideaty, w które wierzyliśmy młodzi i pełni werwy

są coraz dalej i błędą bez przerwy!

Czas płynie nieubłagane- co po nas dla przyszłych pokoleń zostanie?

Wybory

Życie jest przeznaczeniem i choć czasem o tym nie wiesz

ktoś kieruje Twoimi drogami i wśród wielu wyborów

wyboru wielkiego nie mamy!

Zofia Łyskawa – Grupa Poetycka „Szuflada Seniora”

Majowe powitanie

Witam Majowo!

Konwalią, bzami,

kolorowymi tulipanami,

niezapominajką jak błękit nieba,

kwitnącą wiśnią

i śliwą w bieli.

Witam!

Niech cały świat się weseli!

Witam z uśmiechem,

witam z serdecznością,

witam przyjaźnią,

witam radością.

Witam z Dniem Flagi

i z Trzecim Majem!

Bielą i czerwienią

i zielonym majem.

Krystyna Kaczyńska-Ślusarczyk

„Szuflada Seniora”

Realizacja projektu „Śpiewać każdy może”

Od marca br. w Centrum Aktywności Społecznej z inicjatywy Gminnej Rady Seniorów kolejna grupa seniorów realizuje swoje pasje - to seniorzy kochający śpiew. Próby odbywają się systematycznie i już po kilku próbach grupa zdecydowała się na występ dla szerszej publiczności. Debiut miał miejsce podczas spotkania Koła Seniorów w Sygneczowie, gdzie przy akompaniamencie akordeonu i gitary wykonano piosenki biesiadne i kilka piosenek o życiu emeryta. Występ został nagrodzony gromkimi brawami. Członkowie zespołu planują stale urozmaicać swój repertuar, w następnej kolejności będą to patriotyczne, wojskowe.

Grupa zaprasza chętnych do wspólnego śpiewu, spotkań przy gitarze i integracji na zajęcia do Centrum Aktywności Lokalnej Wieliczka, / Pl.Kosciuszki 2- Różowa Kamienica/.

Grupa Poetycka „Szuflada Seniora” - spotkania w ostatni piątek miesiąca – Centrum Aktywności Społecznej – Wieliczka, Pl. Kościuszki 2/ Różowa Kamienica/ Hanna Koziół/ Gminna Rada Seniorów

fot. Hanna Koziół/ Gminna Rada Seniorów

fot. Elka Dzido-Łapienkorów

fot. Elka Dzido-Łapienkorów

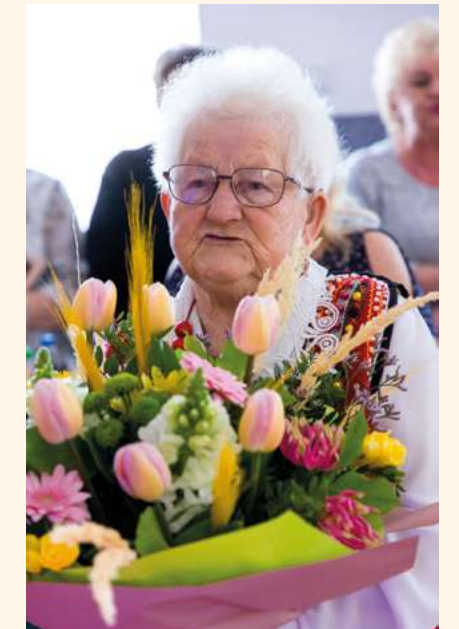
ROZTAŃCZONE KRZYSZKOWICE

Roztańczyły się Krzyszkowice, a to za sprawą wspaniałych Seniorów, którzy w piątkowy wieczór 21 kwietnia po świątecznej przerwie zawitali do Domu Ludowego na osiedlu Krzyszkowice. Prawdziwą niespodzianką tego wieczoru była obecność artystów Moniki Biederman- Pers i Piotra

Karzelka z DUO PERFORMERS, którzy na zaproszenie Seniorów wykonali kilka utworów. To nie jedyny taki magiczny wieczór w tym przepięknym budynku... to tutaj 19 kwietnia przyjaciele z Francji z partnerskiego miasta Saint Andre lez Lille posmakowali polskich potraw i uczestniczyli w zorgani-

zowanej przez Radę Osiedla Krzyszkowice i OSP Wieliczka – Krzyszkowice zabawie tanecznej z muzyką graną na żywo. Radości, uśmiechom i podziękowaniom nie było końca. Już teraz z niecierpliwością czekamy na kolejne taneczne wieczory w Domu Ludowym na os. Krzyszkowice. *Elżbieta Sikora*

JUBILEUSZ KOŁA GOSPODYŃ WIEJSKICH „MALWA”

10-lecie działalności świętowało Koło Gospodyń Wiejskich z Czarnochowic. Do podziękowań dołączamy życzenia wszelkiej pomyślności, zdrowia, kolejnych wspaniałych inicjatyw, integracji lokalnego środowiska, podtrzymywania tradycji i zwyczajów - płynęły życzenia ze strony przedstawicielek Kół Gospodyń z całej Gminy Wieliczka, Wielickiego Centrum Kultury, Sołectwa, klubu sportowego, OSP.

Jak podkreślił burmistrz Wieliczki Artur Kozioł: „Panie z Koła Gospodyń Wiejskich to kobiety wyjątkowe, pełne energii, kreatywne, które dbają o przetrwanie tradycji naszego regionu, pracując społecznie na rzecz wspólnot lokalnych. Dzięki sztuce kulinarnej, rękodziełu ludowemu oraz współtworzeniu wielu lokalnych inicjatyw, chronią od zapomnienia dawne zwyczaje, które stanowią o naszej kulturze i tożsamości”. *UMiG Wieliczka*

WIELICZKA POMAGA

Aby tradycji stało się zadość, Wielickie Centrum Kultury przygotowało ponad 20 paczek, które jeszcze przed świętami trafiły do osób i rodzin potrzebujących. Do paczek udało się zapakować między innymi żurek, świeży chleb, wędliny, smakowite ciasta, słodkości dla dzieci i wiele innych artykułów spożywczych. W pomoc zaangażowały się liczne jednostki, firmy oraz organizacje. Wspólnie z Burmistrzem Miasta i Gminy Wieliczka, Kołami Gospodyń Wiejskich z Byszc, Czarnochowic, Jankówki, Janowic, Koźmic Wielkich, Mietniowa, Podstolic, Sygnezowa oraz Gorzkowa, Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, udało się skompletować wypełnione aż po same brzozy paczki z żywnością, która wypełniła stoły wielkanocne osób potrzebujących. Za wsparcie akcji dziękujemy również firmom, które przekazały produkty spożywcze: Dom Chleba, Gawor Wędliny, ZPH ARSPOŻ. Wraz z paczkami do rodzin trafiły również najlepsze świąteczne życzenia, aby w tym trudnym czasie odnaleźć odrobinę szczęścia, radości i spokoju.

Wielickie Centrum Kultury.

STO LAT PANI HELENY WILK

Najlepsze życzenia oraz serdeczne gratulacje dla Pani Heleny Wilk z Wieliczki, która obchodzi swoje 100. urodziny. Ciepła, serdeczna, uśmiechnięta, życiowa optymistka podejmowała wraz z najbliższą Rodziną przedstawicieli urzędu, którzy w imieniu burmistrza Wieliczki przekazali bukiet kwiatów wraz z listem gratulacyjnym. UMiG Wieliczka

fot. UMiG Wieliczka

VII Międzynarodowy Konkurs Skrzypcowy i Altówkowy Vivaldi 345

W dniach 13 – 15 kwietnia w Wieliczce odbył się VII Międzynarodowy Konkurs Skrzypcowy i Altówkowy Vivaldi 345. Do udziału w przesłuchaniach konkursowych zgłosiło się 78 uczestników w kategorii skrzypce oraz 10 uczestników w kategorii – altówka z całej Polski (Będzin, Białystok, Bytom, Ciasław, Częstochowa, Dąbrowa Górnicza, Gdańsk-Wrzeszcz, Gdów, Gliwice, Katowice, Kędzierzyn-Koźle, Kielce, Kraków, Legnica, Łódź, Olkusz, Olsztyn, Oława, Poznań, Radom, Radziejów, Rożnów, Rybnik, Słupca, Sosnowiec, Szczecin, Świątniki Górne, Tarnowskie Góry, Tarnów, Tychy, Wadowice, Wałbrzych, Warszawa, Wejherowo, Wieliczka, Wrocław, Wschowa, Zabrze, Zamość, Zielona Góra, Żywiec) i Słowacji (Trstena).

Znakomite Jury: prof. Łukasz Błaszczuk (AM Łódź), ad. dr Marek Czech (UMFC Warszawa), Ewa Iwan (Katowice), Irena Wójtowicz (Kraków) i Orest Telwach (Rzeszów) przyznało nagrody i wyróżnienia, podkreślając wysoki poziom Konkursu i jego organizacji. Przewodniczący Jury, prof. Łukasz Błaszczuk, podsumowując trzydniowe zmagania konkursowe, podziękował organizatorowi (Zespół Szkół Muzycznych w Wieliczce) za zapewnienie komfortowych warunków podczas przesłuchań, zarówno dla Jurorów, jak i uczestników.

Obok nagród regulaminowych przyznano szereg nagród specjalnych, wśród nich:

Grand Prix – skrzypce z pracowni Artysty Lutnika Jacka Rajby otrzymała Łucja PYCH z Poznania. Nagrodę Starosty Wielickiego (futurał skrzypcowy) – Zoja SYGUDA z Wejherowa. Nagrodę Burmistrza MiG Wieliczka (futurał altówkowy) – Zofia BRYCH z Rybnika. Nagrody Specjalne (smyczki skrzypcowe ufundowane przez Pracownię Lutniczą Jacek Rajba) – Alicja HARABASZ z Katowic, Nela DOROBISZ i Dominika KYRCZ z Będzina. Nagrodę Specjalną (smyczek skrzypcowy) za najlepsze wykonanie Koncertu na dwoje skrzypiec a-moll A. Vivaldiego – Michał PAZGAN z Krakowa. Nagrodę Polskiego Towarzystwa Straussowskiego za wyróżniającą osobowość artystyczną (udział w koncercie Orkiestry Straussowskiej OBLIGATO w Teatrze im. J. Słowackiego w Krakowie 28 maja 2023 r.) – Katarzyna BASISTA z Ciasławia, Nagrodę dla najmłodszego uczestnika (obraz Artysty, ufundowany przez Józefa Kowalczyka) – Anika WRÓBLEWSKA z Warszawy.

Wśród nagrodzonych nie zabrakło uczniów Zespołu Szkół Muzycznych w Wieliczce. Laureatem V nagrody został Michał Wójcik z klasy Żanny Laszkiewicz, a wyróżnienie otrzymały Maja Warejko z klasy Anny Świeżowskiej i Dobrosława Zajac z klasy Marii Soberńko. Wielki wkład w interpretację Koncertu na dwoje skrzypiec a-moll A. Vivaldiego wnieśli Artysci Skrzypkowie, pedagodzy ZSM w Wieliczce – dr Marek Polański i Anna Świeżowska, którzy towarzyszyli uczestnikom najstarszej grupy podczas prezentacji dzieła włoskiego mistrza. Tradycją Konkursu jest Koncert Laureatów z towarzyszeniem orkiestry. Podczas tegorocznej edycji Konkursu młodym skrzypkom towarzyszyła Expressivum Modern Orchestra pod dyktando Martyny Drabczyńskiej. Publiczność mogła wysłuchać znakomitych interpretacji Koncertu Antonio Vivaldiego – E-dur op. 8 nr 1 RV 269 „Wiosna” cz. I (Alicja Harabasz i Łucja Pych), Koncertu g – moll op. 8 nr 2 RV 315 „Lato” cz. I (Zoja Syguda) oraz

Koncertu na dwoje skrzypiec a-moll RV 522 L'Estro Armonico op. 3 nr 8 cz. I (Michał Pazgan z towarzyszeniem Anny Świeżowskiej) a także Koncertu G-dur G. Ph. Telemanna (Zofia Brych z akompaniamentem Kamili Karpińskiej). Niespodzianką stanowiła kompozycja Klaudii Rabięgi „Piąta pora roku” napisana specjalnie na tę okoliczność, która rozpoczęła Koncert Laureatów, prowadzony z niezwykłą finezją przez Annę Kozłowską.

Na Koncercie Laureatów nie zabrakło znakomitych gości: Tomasza Machnika (Wydział Szkół i Przedszkoli UMiG Wieliczka), Jolanty Suder i Jerzego Soberńko (Polskie Towarzystwo Straussowskie), Barbary Borowiec i Józefa Kowalczyka (Galeria Garaż), a także pomysłodawcy Konkursu – Pawła Wójtowicza, który piętnaście lat temu zachęcił wielicką Szkołę do organizacji tego wyjątkowego wydarzenia, przybliżającego młodym artystom tak wspaniałe miejsce, jakim jest Wieliczka, a także stwarzającego możliwość zaprezentowania się w pięknych wnętrzach oraz poznania kultury i dziedzictwa, jakie istnieje zakłębione w kamiennej soli wielickiej kopalni.

Żywimy nadzieję, że i te dni wzajemnej rywalizacji, dzięki muzyce Vivaldiego, Bacha czy Telemanna, rozbłyśły jak kryształki soli migoczące w podziemnych korytarzach Wieliczki i każdy uczestnik poczuł się gwiazdą. Patronat honorowy nad wydarzeniem objęli Burmistrz Miasta i Gminy Wieliczka oraz Starosta Wielicki. Patronat medialny: Puls Wieliczki i Panorama Powiatu Wielickiego. Fundatorami nagród byli: Pracownia Lutnicza Jacek Rajba, Polskie Towarzystwo Straussowskie oraz Galeria Garaż. Przesłuchaniom konkursowym towarzyszył kiermasz Polskiego Wydawnictwa Muzycznego. Zespół Szkół Muzycznych w Wieliczce

BRAZOWE MEDALISTKI MISTRZOSTW POLSKI JUNIOREK MŁODSZYCH

Podczas organizowanego w Wieliczce Finału Mistrzostw Polski Juniorek Młodszych drużyna siatkarek SMS Solna Wieliczka odniosła spektakularny sukces, zdobywając brąz. Skład zespołu: Aleksandra Adamczyk, Aleksandra Bielecka, Aleksandra Boryło, Jagoda Kozak,

Wirginia Mulka, Magdalena Pieczko, Dominika Sowa, Oliwia Stabach, Natalia Krawczyk, Zofia Madej, Nikola Hajdas, Alicja Pszczółka, Paulina Olchawa, Iga Kępa, Emilia Duda, Martyna Gacek, Oliwia Rutkiewicz. Najlepsza przyjmująca turnieju - Aleksandra Adamczyk. Trener

I - Marek Skrobot, Trener II - Dominika Minicz, Fizjoterapeuta - Michał Łukaszewski, Statystyk - Piotr Wątorek. Rozgrywki toczyły się od środy do niedzieli, a łącznie rozegrano w nich 18 meczów. Wielkie gratulacje dla wielickich siatkarek. *Wielicki Ośrodek Sportu*

fot. Wielicki Ośrodek Sportu

XXVIII Mistrzostwa Polski Oyama PFK w Kumite Wieliczka 2023

22-23 kwietnia w Centrum „Solne Miasto” odbyły się XXVIII Mistrzostwa Polski Oyama PFK w Kumite Wieliczka 2023. Patronat honorowy nad wydarzeniem objęli Artur Kozioł - burmistrz Miasta i Gminy Wieliczka oraz Jan Dyduch - prezes OYAMA Polskiej Federacji Karate. Wydarzenie organizował Wielicki Klub Sportowy OYAMA na czele z Sensei Jarosławem Hebda 4 dan. W zawodach wzięło udział 310 zawodników z 37 klubów Karate Oyama i Kyokushin z całej Polski. Reprezentacja wielickiego klubu Oyama plasowała się na najwyższych stopniach podium, zdobywając 12 złotych, 7 srebrnych i 6 brązowych medali, tym samym w rankingu drużynowym Mistrzostw zajmując 1 miejsce. Podczas ceremonii otwarcia prezes Wielickiego Klubu Sportowego OYAMA Sensei Jarosław Hebda na ręce dyrektora Wielickiego Ośrodka Sportu złożył pamiątkowy grawer dla burmistrza Artura Kozioła w podziękowaniu za wsparcie i pomoc w organizacji Mistrzostw. Oficjalnego otwarcia zawodów oraz przywitania zgromadzonych gości oraz zawodników, trenerów, sztabów szkoleniowych i kibiców dokonała Angelika Waszkiewicz - dyrektor Wielickiego Ośrodka Sportu wraz z Hanshi Janem Dyduchem 8 dan, prezesem PFK. Wszystkim zawodnikom, a w szczególności reprezentacji wielickiego klubu OYAMA, składamy serdeczne gratulacje za osiągnięcia sportowe. *Wielicki Ośrodek Sportu*

fot. Wielicki Ośrodek Sportu

68. Ogólnopolski Konkurs Recytatorski - eliminacje powiatowe

W dniach 27 i 28 marca w Wielickim Centrum Kultury odbyły się dwudniowe powiatowe eliminacje 68. Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego. Na naszej scenie wystąpiło ponad 40 uczestników. Zgodnie z założeniami mogli oni zaprezentować swoje umiejętności w wybranej przez siebie kategorii: konkurs recytatorski, turniej poezji śpiewanej, turniej „Wywiedzione ze słowa” oraz turniej „Teatrów jednego aktora”. Zmagania konkursowe oceniało jury w składzie: Patrycja Durska – przewodnicząca, Jagoda Pietruszkówna oraz Martyna

Lechman. Komisja przeprowadziła przesłuchania, po których przedstawiła oceny uczestników, przyznając następujące miejsca: W turnieju recytatorskim kategorii kl. I- III: I miejsce ex aequo – Hanna Ilnicka, Anna Musiał, Lena Skupień, Hanna Wojaś II miejsce – Michał Kurnyta III miejsce – Tomasz Grabowski. Wyróżnienia – Karolina Póttorniak, Bartłomiej Filipowski, Olek Pakhalovych. W turnieju recytatorskim kategorii kl. IV-VI: I miejsce – Hanna Stan II miejsce – Emilia Bierza III miejsce ex aequo – Monika Kutek, Julia Zadak. W turnieju recytatorskim ka-

tegorii kl. VII-VIII: I miejsce – Adrianna Batóg, Zuzanna Kasprzyk II miejsce – Liwia Gawlik III miejsce ex equo – Natalia Szatkowska, Wiktor Sonik. Wyróżnienie: Hanna Banaszkiwicz W turnieju „Poezja śpiewana”: I miejsce: Martyna Cyganek II miejsce: Nadia Dziewońska. W turnieju „Wywiedzione ze słowa”: I miejsce – Zuzanna Stochlińska II miejsce – Maria Flak III miejsce : Hanna Kołos, Julia Kara. Wyróżnienie: Róża Marzec. W turnieju „Teatrów jednego aktora”: I miejsce – Alicja Mastalaska. Wielickie Centrum Kultury

O Nowej Hucie podczas POŁUDNIA ROZMAITOŚCI

3 kwietnia odbyło się drugie spotkanie w ramach cyklu POŁUDNIE ROZMAITOŚCI, którego gościem był pan Jerzy Zbigniew Grzeszczuk, człowiek renesansu, autor książki „Pół wieku w Nowej Hucie”.

„Nowa Huta to miasto, a później dzielnica Krakowa mojego dzieciństwa, młodości i dorosłego życia. Przez pół wieku, który spędziłem w tym szczególnym dla mnie miejscu, przeżyłem wiele szczęśliwych, lecz i smutnych chwil...” – tak rozpoczyna się książka. Podczas poniedziałkowego spotkania autor zabrak seniorów w sentymentalną podróż w czasie do lat 50., 60. i 70. ubiegłego wieku. Opowiedział o życiu ludzi w tamtym okresie, tak, jak je zapamiętał. Pokazał dawne zapomniane miejsca: osiedla, podwórka, ulice, kina i sklepy. Poznaliśmy codzienne życie młodego człowieka - zabawy, randki, prywatki, szkoły, sport, zespoły muzyczne, a wszystko to widziane oczami uczestnika tych wydarzeń. Całości opowieści autora towarzyszyła prezentacja multimedialna z dziesiątkami archiwalnych zdjęć Nowej Huty.

Kolejne spotkanie w ramach cyklu POŁUDNIE ROZMAITOŚCI odbędzie się już 15 maja w sali kinowej Wielickiej Mediateki. Gośćmi będą państwo Jolanta i Jan Szuro, małżeństwo podróżników z Wieliczki, którzy opowiedzą o Etiopii, kraju niezwykle barwnym i wyjątkowym. MBM w Wielicze, Małgorzata Ślusarek

Turniej Pięknego Czytania – Mistrzowie czytania 2023

17 kwietnia, po trzyletniej przerwie spowodowanej pandemią odbył się gminny Turniej Pięknego Czytania organizowany przez wielicką bibliotekę. Rywalizowało ze sobą 54 uczniów z 10 szkół podstawowych, w dwóch kategoriach: klasy IV-VI oraz VII-VIII.

Każdy ze zgłoszonych uczestników prezentował wybrany przez siebie tekst oraz tekst wybrany przez organizatora (ten sam dla wszystkich). Jury po kilku godzinach przesłuchań wyłoniło zwycięzców, którzy okazali się mistrzami dykcji i interpretacji tekstu.

W kategorii szkół podstawowych kl. IV – VI najlepiej czytali:

I miejsce: Michał Grodecki - SP w Sierczy

II miejsce: Hanna Stan - SP nr 1 w Wielicze

III miejsce: Martyna Cyganek - SP nr 2 w Wielicze

W kategorii szkół podstawowych kl. VII - VIII najlepsi okazali się:

I miejsce: Liwia Gawlik - SP nr 1 w Wielicze

II miejsce: Karol Starba - SP nr 1 w Wielicze

III miejsce: Natalia Szatkowska - SP nr 4 w Wielicze

Zwycięzcy wezmą udział w etapie powiatowym, który odbędzie się w Grodkowicach. MBM w Wielicze, Paulina Wandas

...by zdrowym być „CUKIER KRZEPI”

Na zlecenie Przemysłu Cukierniczego (cukier był produktem akcyzowym), Melchior Wańkowicz wymyślił slogan reklamowy w 1931 r. „Cukier nie krzepi!”

Z cukrami mamy do czynienia każdego dnia, często nie jesteśmy świadomi, w jakiej postaci je spożywamy. Zarówno cukier, jak i kokaina stymulują część mózgu odpowiedzialną za uzależnienia neuroprzekaznikiem zwanym dopaminą, znaną z odczuwania przyjemności.

„Zaletą” cukrów jest to, że łagodzą stres, blokują wchłanianie aminokwasów do mózgu.

Większość z nas wie, że należy unikać cukru spożywczego (sacharozy), ale nie każdy zdaje sobie sprawę z tego, że fruktoza (czyli cukier zawarty w owocach) również powoduje wzrost glukozy we krwi.

Wspólny przyrostek „-oza” oznacza cukier lub węglowodan (fruktoza, glukoza, sacharoza).

Węglowodany nazywane potocznie cukrami są dla człowieka najważniejszym źródłem energii dla pracujących mięśni, mózgu i narządów wewnętrznych.

Cukier spożywczy to węglowodan w 100 g jest 99,98 g i śladowe wartości minerałów i witamin. 1 łyżeczka cukru zawiera ok. 5-6 g węglowodanów, to tzw. „puste kalorie” a zjadamy dziennie ok 22 i więcej łyżeczek, co stanowi ok. 50kg cukru rocznie.

Musimy ograniczyć spożywanie cukru do maksymalnie 25 g (100 kalorii) – czyli około 5 łyżeczek (25 g) kobiety, 6 łyżeczek (30 g) mężczyźni i dzieci 3 łyżeczki (15 g) dziennie, wliczając wszystkie produkty zawierające „cukier”.

Wyroby cukiernicze to wysokoprzetworzone produkty

z dodatkiem twardej margaryny, które są źródłem niekorzystnych kwasów tłuszczowych. To przyczynia się do wzrostu cholesterolu. Dodane barwniki zwiększają apetyt i nadają słodki smak, tzw. „fałszywy cukier” - wabik dla mózgu. Szczególnie unikaj cukru w płynie.

Żywność byłaby zdecydowanie tańsza, gdyby używano mniej cukru i jego zamienników. Cukier w nadmiarze, to słodki wróg i „wypełniacz”. Przyczynia się do: otyłości, wadliwych zębów, chorób układu sercowo-naczyniowego, osłabienia układu odpornościowego czy uszkodzenia błony śluzowej układu pokarmowego. Stajemy się „jego” niewolnikami z objawami zmęczenia i ospałości. Przyczynia się do niepłodności u kobiet, a u mężczyzn obniża jakość nasienia.

Cukier odżywia te bakterie jelitowe, które powodują przyrost tkanki tłuszczowej. Fruktoza fermentując w dole jelit, wypycha je, powodując powiększony brzuch. Cukier to złodziej minerałów i witamin, zabójca dobrych bakterii: lakto bakterii. Jeżeli zjadasz więcej cukru niż zaleca WHO dziennie, to musisz intensywnie ćwiczyć, by spalić te 387 kcal.

Trudno zmienić złe nawyki żywieniowe, ale mamy od 3 tys. do 10 tys. kubków smakowych, które co dwa tygodnie podlegają wymianie i trzeba to wykorzystać.

„Cokolwiek ci dolega – najpierw odstaw cukier!” pisze dr Andrew Saul.

Utrzymanie zdrowia wydaje się zatem być proste.

Zdzisław Kapera

PROBLEM Z LAPTOPEM?

G SERWIS

tel. 517 795 953

Galeria NaCl piętro 1
ul. Piłsudskiego 73

wyróżnia nas profesjonalizm!

REPERTUAR MAJ 2023

KINO WIELICKA MEDIATEKA SOLNEMIASTO sieć kin studyjnych stowarzyszenie kin studyjnych

PRZEDPREMIERA
SUPER MARIO BROS. FILM

(1-33), PRZYGODOWY, ANIMOWANY, KOMEDIA, PRODUKCJA: USA, JAPONIA 2023, DUBBING, B.O.
POKAZY PRZEDPREMIEROWE
FILMOWA ŚRODA
KINO WIELICKA MEDIATEKA DLA SENIORA

7 MAJA 17:00	21 MAJA 14:30	27 MAJA 18:30	29 MAJA 18:15	31 MAJA 16:00	1 CZERWCA 18:15	3 CZERWCA 14:30
13 MAJA 15:45	26 MAJA 16:00	28 MAJA 14:30	30 MAJA 10:00	31 MAJA 18:15	2 CZERWCA 10:00	3 CZERWCA 16:30
14 MAJA 14:30	26 MAJA 18:15	28 MAJA 16:30	30 MAJA 18:00	1 CZERWCA 11:15	2 CZERWCA 16:00	
20 MAJA 14:30	27 MAJA 9:30	29 MAJA 16:00	31 MAJA 10:00	1 CZERWCA 16:00	2 CZERWCA 18:15	

BO SIĘ BOI

(3-19), KOMEDIA, HORROR, PRODUKCJA: KANADA, FINLANDIA, USA, 2023, NAPISY, 15+
KINO WIELICKA MEDIATEKA DLA SENIORA
GABINET FILMOWYCH CIENI
PRELEKCJA + POKAZ FILMU

4 MAJA 18:00	8 MAJA 18:00
5 MAJA 18:00	10 MAJA 18:00
6 MAJA 18:30	11 MAJA 18:00
7 MAJA 19:00	

KICIA KOCIA MÓWI: DZIEŃ DOBRY!

(0-45), ANIMACJA, PRODUKCJA: POLSKA, 2023, DUBBING, B.O.
POKAZ PRZYJAZNY SENSORYCZNIE

6 MAJA 13:00	20 MAJA 13:00
7 MAJA 13:00	21 MAJA 13:00
13 MAJA 14:30	28 MAJA 13:00
14 MAJA 13:00	

DZIECI Z BULLERBYN

(1-21), FAMILIJNY, PRODUKCJA: SZWECJA, 1998, LEKTOR, 6+

6 MAJA 14:30	7 MAJA 14:30
--------------------	--------------------

PREMIERA

TRZEJ MUSZKIETEROWIE: D'ARTAGNAN

(2-92), PRZYGODOWY, PRODUKCJA: FRANCJA, 2023, NAPISY, 12+
KINO WIELICKA MEDIATEKA DLA SENIORA
FILMOWA ŚRODA

14 MAJA 18:45	19 MAJA 18:00
15 MAJA 18:00	20 MAJA 18:30
16 MAJA 18:00	21 MAJA 18:30
17 MAJA 18:00	25 MAJA 21:00
18 MAJA 18:00	

PRAWDZIWE ŻYCIE ANIOŁÓW

(1-17), DRAMAT, PRODUKCJA: POLSKA, 2022, WERSJA JĘZYKOWA POLSKA, 15+
KINO WIELICKA MEDIATEKA DLA SENIORA
FILMOWA ŚRODA

22 MAJA 13:00	25 MAJA 18:00
22 MAJA 18:00	28 MAJA 18:30
23 MAJA 18:00	
24 MAJA 18:00	

SERCE DĘBU

(1-26), DOKUMENTALNY, PRODUKCJA: FRANCJA, 2022, NAPISY, 8+

6 MAJA 16:30	6 MAJA 16:30
14 MAJA 16:45	20 MAJA 16:30
21 MAJA 16:30	

KINO WIELICKA MEDIATEKA, PLAC M. SKULIMOWSKIEGO 3, WIELICZKA, TEL. 123858838, FACEBOOK: KINO WIELICKA MEDIATEKA

Małopolski Bank Spółdzielczy

Zawsze Twoim Bankiem

Promocja Konta JUNIOR

Regulamin promocji na:
www.mbsw.pl

Założ konto, spełnij warunki i odbierz:

50 zł

- 1) otwarcie konta Junior w okresie od 03.04.2023 r. do 31.10.2023 r.
- 2) zawnioskowanie o kartę płatniczą oraz usługę eBSW
- 3) wyrażenie wszystkich zgód na otrzymywanie informacji marketingowych
- 4) wskazanie e-maila jako elektronicznego kanału komunikacji z Bankiem

1) zainstalowanie aplikacji mobilnej MBSmobile na urządzeniu mobilnym i wykonanie co najmniej jednej transakcji BLIK

3) wykonanie co najmniej jednej transakcji bezgotówkowej przy użyciu karty lub portfela cyfrowego

50 zł